

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

उदकशान्ति मन्त्र पाठः

(AnuShangam with Continuous Text)

Contents

1 उदक शान्ति	6
1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः.....	6
1.2 वेदाधया	6
1.3 रक्षोघ्नं	7
1.4 इन्द्र सूक्तं.....	9
1.5 ये देवाः.....	12
1.6 ये देवाः (अनुषङ्गं).....	13
1.7 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः.....	14
1.8 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः (अनुषङ्गं)	14
1.9 अगंहोमुच मन्त्राः.....	15
1.10 अगंहोमुच मन्त्राः (अनुषङ्गं).....	15
1.11 शास्तृ सूक्तं (आप्यं)	16
1.12 राष्ट्रभृतं.....	17
1.13 राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं)	18
1.14 सर्प सूक्तं	20
1.15 पञ्चचोडाः.....	21
1.16 पञ्चचोडाः (अनुषङ्गं)	22
1.17 अप्रतिरथः	23
1.18 चमकं तृतीय अनुवाकः.....	25
1.19 विहव्यम्.....	26

1.20 मृगारः.....	27
1.21 सर्पाहुती मन्त्राः	30
1.22 सर्पाहुती मन्त्राः (अनुषङ्गं).....	31
1.23 गन्धर्वाहुतीः	32
1.24 गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं).....	33
1.25 अज्यानि मन्त्राः.....	34
1.26 अथर्वशीर्षं	35
1.27 प्रत्यङ्गिरसः.....	36
1.28 अन्न सूक्तं.....	41
1.29 वाक् सूक्तं	42
1.30 श्रद्धा सूक्तं	43
1.31 ब्रह्म सूक्तं	44
1.32 गो सूक्तं.....	45
1.33 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं.....	46
1.34 नासदासीय सूक्तं.....	48
1.35 भाग्य सूक्तं.....	50
1.36 नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं).....	51
1.37 नक्षत्र उपहोम मन्त्राः.....	66
1.38 वरुण सूक्तं	74
1.39 पवमान सूक्तं.....	75
1.40 नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः).....	78

Notes: This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id **vedavms@gmail.com**. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent “paata bedhas” when we compare various sources and books. We have made constant reference to the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of “Taittiriya” was printed and published during earlier 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published under “Anandaashram Series”. These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

◡ – is represented by (g)

◡
— is represented by (gg)

◡
— is represented by (gm)

◡
— is represented as anunaasikam

(hyphen) – used between words indicate that the words has parts which need to be rendered together as per your Guru’s teachings. This sign is used in areas to split words which are long or the words has been constructed through Sandhis which result in “different letters” (which joins the original padam of words) and also for ease of reading/rendering.

The usages of hyphens slightly vary in Sanskrit, Malayalam and Tamil books based on the usages in theses languages.

Version Notes: Version 4.0 dated 30th November 2019

---

1. In this Version, the Source references of various Mantras have been indicated.

TS - **Taittiriya Samhita**
TB - **Taittiriya Brahmanam**
TA - **Taittiriya Aranyakam**
EAK - **Ekaagni Kaandam**
RV - **Rig Veda Samhita**

2. Corrections found and reported till 30th November 2019 have been incorporated
3. Convention improvements in Nasal, representation of Svarabhakti and sound extensions have been incorporated
4. Some Paragraph numbering has been changed to match with Mantra Source Reference.
5. This is special version, **with and without anushangam but the anushanam texts for continuous rendering with Sandhis** , has prepared at the request of some Veda Learning Groups.
6. This Version is **released as 4.0 directly** to make other earlier versions comparable.

1 उदक शान्ति

1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः

ओं भूः तथ्स॑वितुर्-वरै॑ण्यं । ओं भुवः॑ भर्गो॑ देवस्य॑ धीमहि ।
 ओ॒ं सुवः॑ धियो॑ योनः॑ प्रचोदयात्॑ ।

ओं भूः तथ्स॑वितुर्-वरै॑ण्यं । भर्गो॑ देवस्य॑ धीमहि ।
 ओं भुवः॑ धियो॑ योनः॑ प्रचोदयात्॑ ।

ओ॒ं सुवः॑ तथ्स॑वितुर्-वरै॑ण्यं भर्गो॑ देवस्य॑ धीमहि ।
 धियो॑ योनः॑ प्रचोदयात्॑ ।

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ।

1.2 वेदाधया

अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं-य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजं॑ । हो॒तारं॑ रत्न॑ धा॒तमं॑ ।
 इ॒षे त्वो॑र्जे॒त्वा वा॒यव॑स्थो पा॒यव॑स्थ दे॒वो व॑सवि॒ता प्रा॑र्पयतु॒ श्रेष्ठ॑तमा॒य
 क॒र्मण॑ आ॒प्याय॑द्ध्वम॒घ्निया॑ दे॒वभा॒ग मूर्ज॑स्वतीः प॒यस्व॑तीः प्र॒जाव॑तीरनमी॒
 वा अ॒यक्ष्मा॑ मा व॒स्तेन॑ ई॒शत॑ मा॒घश॑सो रु॒द्रस्य॑

हे॒तिः॑ परि॑ वो वृ॒णक्तु॑ ध्रु॒वा अ॒स्मिन् गो॑पतौ स्या॒त ब॒ह्वीर् य॑ज॒मान॑स्य
प॒शून् पा॑हि ॥

अ॒ग्न आ॑या॒हि वी॒तये॑ गृ॒णानो॑ ह॒व्यदा॑तये । नि॒होता॑ स॒त्सि ब॒र्हिषि॑ ।

श॒न्नो दे॒वीर॒भिष्ट॑य॒ आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑ ॥ शं यो॒रभि॑स्रवन्तु नः ॥ 1 (1)

1.3 रक्षोघ्नं

TS 1.2.14.1 to TS 1.2.14.7 for Para 1 to 8

कृ॒णुष्व॑ पा॒जः प्र॑सि॒तिन्न॑ पृ॒थ्वीं या॑हि रा॒जे वा॑म॒वाङ् इ॒भेन॑ ।
वृ॒ष्वी म॒नु प्र॑सि॒तिं द्रू॑णानोऽस्ताऽसि॒ विध्य॑ र॒क्ष स॑स्त॒पिष्ठैः॑ ।
तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒तं त्य॑नु॒स्पृश॑-धृष॒ता शो॑शु॒चानः॑ ।
तपू॑ष्य॒ग्ने जु॒ह्वा प॒तं-गा॑नस॒न्दितो॑ वि॒सृज॑ वि॒ष्व गु॒ल्काः ।
प्र॒तिस्प॑शो वि॒सृज॑-तू॒र्णित॑मो भ॒वा पा॑युर्वि॒शो अ॒स्या अ॒दब्धः॑ ॥ 2

यो॒नो दू॒रे अ॒घश॑ङ्सो॒यो अ॒न्त्य॑ग्ने मा॒किष्टे॑ व्य॒थिरा॑ द॒धर्षी॑त् ।
उ॒दग्ने॑ तिष्ठ॒ प्रत्या॑ तनुष्व॒न्यमि॑त्राङ् ओष॒ता-त्ति॑ग्महे॒ते ।
यो नो॑ अ॒राति॑ङ् स॒मिधान॑ च॒क्रे नी॒चा तं॑धक्ष्य॒त सन्न॑ शु॒ष्कं ॥
ऊ॒र्ध्वो भ॑व॒ प्रति॑ वि॒ध्या-ध्य॑स्मदा वि॒ष्कृ॑णुष्व॒ दैव्या॑न्य॒ग्ने ।
अ॒वस्थि॑रा तनु॒हि या॑तु॒ जूनां॑ जा॒मिम॑जा॒मिं प्र॑मृणीहि॒ शत्रू॑न् ॥ 3

स॒ते जा॒नाति॑ सु॒म॒तिं यँ॑ वि॒ष्टय॑ ई॒वते॑ ब्र॒ह्म॒णे गा॒तु॒मैर॑त् ।
 वि॒श्वा॒न्यस्मै॑ सु॒दि॒ना॒नि रा॒यो द्यु॒म्ना॒न्य॒र्यो वि॒दु॒रो अ॒भिद्यौ॑त् ।
 से॒द॒ग्ने अ॒स्तु सु॒भ॒ग स्सु॒दा॒नुर् य॒स्त्वा नि॒त्येन॑ ह॒विषा॑ य उ॒क्थैः॑ ।
 पि॒प्री॑षति॒ स्व आ॒युषि॑ दुरो॒णे वि॒श्वे॒दस्मै॑ सु॒दि॒ना-सा॒ऽस॒दि॒ष्टिः॑ ।
 अ॒र्चा॒मि॒ते सु॒म॒तिं घो॒ष्य॒र्वा॒ख्-स॒न्ते वा॒ वा॒ता ज॒रता॑ मि॒यंगीः॑ ॥ 4

स्व॒श्वा॒स्त्वा सु॒र॒था म॒र्ज॒ये-मा॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ धा॒रये॑र-नु॒द्यून् ।
 इ॒ह त्वा॒ भूर्या॑ च॒रेदु॑प॒त्मन् दो॒षाव॑स्तर॒ दी॒दि॒वाꣳ स॒म॒नु॒द्यून् ।
 क्री॒ड॒न्त॒स्त्वा सु॒म॒न॒स स्स॒पे॒मा॒भि द्यु॒म्ना त॒स्थि॒वाꣳसो॑ ज॒ना॒नां ।
 य॒स्त्वा स्व॒श्च॒स्सु॒हि॒र॒ण्यो अ॒ग्न उ॒प॒या॒ति व॒सु॒म॒ता र॒थेन॑ ।
 त॒स्य त्रा॒ता भ॒व॒सि॒ त॒स्य स॒खा य॒स्त आ॒ति॒थ्य मा॒नु॒षग् जु॒जो॑षत् ॥ 5

म॒हो॒रु॒जामि॑ ब॒न्धु॒ता व॒चो भि॒स्त॒न्मा पि॒तु॒र्गो॒त॒मा॒द न्वि॒या॒य ।
 त्व॒न्नो अ॒स्य व॒च॒स-श्चि॒कि॒द्धि हो॒त॒र्य॒वि॒ष्ट सु॒क्रतो॑ द॒मू॒नाः ।
 अ॒स्व॒प्न ज॒स्तर॑ण॒य स्सु॒शे॒वा अ॒त॒न्द्रा॒सोऽवृ॒का अ॒श्र॒मि॒ष्टाः ।
 ते पा॒यवः॑ स॒ध्रिय॑ञ्चो नि॒षद्या॑ग्ने तव नः पा॒न्त्व॒मूर॑ ।
 ये पा॒यवो॑ मा॒म॒ते॒यं ते अ॒ग्ने प॒श्य॒न्तो अ॒न्धं दु॒रि॒ता॒द र॒क्षन् ।
 र॒र॒क्ष ता॒न्त् सु॒क्रतो॑ वि॒श्वे॒वे॒दा दि॒प्स॒न्त इ॒द्रि॒पवो॑ ना॒ह दे॒भुः॑ ॥ 6

त्वया वयं सधन्य-स्त्वोता स्तव प्रणीत्य श्याम वाजान् ।
 उभाशं सा सूदय सत्यता तेऽनुष्ठुया कृणुह्य-हयाण ।
 अया ते अग्ने समिधा विधेम प्रतिस्तोमं शस्यमानं गृभाय ।
 दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् द्रुहो निदो मित्रमहो अवद्यात् ।
 रक्षोहणं वाजिनमाजि घर्मि मित्रं प्रथिष्ठ मुपयामि शर्म ।
 शिशानो अग्निः क्रतुभि स्समिद्ध-स्सनो दिवा स रिषः पातु नक्तं ॥ 7

विज्योतिषा बृहता भात्यग्नि राविर्-विश्वानि कृणुते महित्वा ।
 प्रादेवीर्माया स्सहते दुरेवा शिशिीते शृंगे रक्षसे विनिक्षे ।
 उतस्वानासो दिविषन्त्वग्ने स्तिग्मायुधा रक्षसे हन्त वा उ ॥ 8 (2)

1.4 इन्द्र सूक्तं

TS 1.6.12.1 to TS 1.6.12.6, for para 9 to 14

इन्द्रं वो विश्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः । अस्माकमस्तु केवलः ।
 इन्द्रं नरो नेमधिता हवन्ते यत्पार्या युनजते धियस्ताः ।
 शूरो नृषाता शवसश्चका न आ गोमति व्रजे भजा त्वन्नः ।
 इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनेषु पञ्चसु । इन्द्र तानि त आ वृणे ।
 अनुते दायि मह इन्द्रियाय सन्नाते विश्वमनु वृन्नहत्ये ॥ 9

अनु॑ क्ष॒त्रम॒नु स॒हो य॒ज॒त्रेन्द्र॑ दे॒वेभि॒रनु॑ ते नृ॒षह्ये॑ ।
 आय॑स्मिन्त् स॒प्तवा॑स॒वा स्ति॑ष्ठन्ति स्वारु॒हो यथा॑ ।
 ऋ॒षिर्ह दी॒र्घ श्रु॑त्त॒म इन्द्र॑स्य घ॒र्मो अति॑थिः ।
 आ॒मासु॑ प॒क्वमै॑रय॒ आ सूर्य॑ꣳ रो॒हयो दि॑वि ।
 घ॒र्मन्न॑ सा॒मन्त॑प॒ता सु॒वृक्ति॑भिर्-जुष्टं॑ गि॒र्वण॑ से॒गिरः॑ ।
 इन्द्र॑मिद् गा॒थिनो॑ बृ॒हदिन्द्र॑ म॒र्केभि॑ र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूष॒त ॥ 10

गा॒यन्ति॑त्वा गा॒य॒त्रिणो॑र्चं॒ त्यर्क॑ म॒र्किणः॑ ।
 ब्र॒ह्माण॑स्त्वा श॒तक्र॑त-वु॒द्धꣳ श॑मि॒व ये मि॑रे ।
 अꣳहो॑मु॒चे प्र॑भ॒रेमा॑ म॒नीषा॑ मो॒षिष्ठ॑-दा॒व्ने सु॑म॒तिं गृ॑णा॒नाः ।
 इ॒दमिन्द्र॑ प्र॒ति ह॒व्यं गृ॑भा॒य स॒त्यास्स॑न्तु॒ यज॑मा॒नस्य॑ का॒माः ।
 वि॒वेष॑यन्मा॒ धिष॑णा ज॒जान॑ स्त॒वै पु॒रा पा॒र्यादि॑न्द्र म॒हः ।
 अꣳह॑सो॒ यत्र॑ पी॒पर॑द्यथा नो ना॒वेव॑ या॒न्त मु॒भये॑ ह॒वन्ते ॥ 11

प्र॒स॒म्राजं॑ प्र॒थम॑ म॒ध्व-रा॑णामꣳ हो मु॒चं वृ॑ष॒भं य॒ज्ञिया॑नां ।
 अ॒पा॒न्न-पा॑त॒मश्चि॒ना ह॑यन्त म॒स्मिन्न॑र इन्द्रि॒यं ध॑त्त॒मोजः॑ ।
 वि॒न इन्द्र॑ मृ॒धो ज॑हि नी॒ चा य॑च्छ पृ॒तन्य॑तः ।
 अ॒धस्प॑दं त॒मीं कृ॑धि यो अ॒स्माꣳ अ॑भि॒दास॑ति ।
 इन्द्र॑क्ष॒त्रम॒भि वा॒ममो॑जो ऽजा॒यथा॑ वृष॒भ च॑र॒षणी॑नां ।

अ॒पा॒नु॒दो॒ ज॒न॒म॒मि॒त्र॒ य॒न्त॒ मु॒रुं॒ दे॒वे॒भ्यो॒ अ॒कृ॒णो॒रु॒ लो॒कं॒ ।
मृ॒गो॒ न॒ भी॒मः॒ कु॒च॒रो॒ गि॒रि॒ष्ठाः॒ प॒रा॒व॒त॒ आ॒ज॒गा॒मा-प॒र॒स्याः॒ ॥ 12

सृ॒क॒ꣳ स॒ꣳ शाय॑ प॒वि॒मि॒न्द्र॒ ति॒ग्मं॑ वि॒श॒त्रून्॑ ताडि॒ वि॒मृ॒धो॑ नुदस्व ।
वि॒श॒त्रून्॑ वि॒मृ॒धो॑नुद वि॒वृ॒त्र॒स्य॒ ह॒नू॒ रु॒ज॒ ।
वि॒म॒न्यु॒मि॒न्द्र॒ भा॒मि॒तो॒ ऽमि॒त्र॒स्या॒भि॒ दा॒स॒तः॒ ।
त्रा॒ता॒र॒मि॒न्द्र॒ म॒वि॒ता॒र॒ मि॒न्द्र॒ꣳ ह॒वे॒ ह॒वे॒ सु॒ह॒व॒ꣳ शू॒र॒मि॒न्द्रं॑ ।
हु॒वे॒ नु॒ श॒क्रं॑ पु॒रु॒हू॒त॒ मि॒न्द्र॒ꣳ स्व॒स्ति॒ नो॒ म॒घ॒वा॒ धा॒त्वि॒न्द्रः॑ ॥ 13

मा॒ ते॒ अ॒स्याꣳ स॒ह॒सा॒व॒न् प॒रि॒ष्ठा॒ व॒घा॒य॒ भू॒म॒ ह॒रि॒वः॑ प॒रा॒दै॒ ।
त्रा॒य॒स्व॒नो॒ ऽवृ॒के॒भिर्-व॒रू॒थै॒ स्त॒व॒ प्रि॒या॒स॒ स्सू॒रि॒षु॒ स्या॒म॒ ।
अ॒न॒व॒स्ते॒ रथ॑म॒श्वा॒य॒ तक्ष॑न्-त्व॒ष्टा॒ व॒ज्रं॑ पु॒रु॒हू॒त॒ द्यु॒म॒न्तं॑ ।
ब्र॒ह्मा॒ण॒ इ॒न्द्रं॑ म॒ह॒य॒न्तो॒ अ॒र्कै॒र॒व॒र्द्ध॒य-न्न॑ह॒ये॒ ह॒न्त॒ वा॒ उ॒ ।
वृ॒ष्णे॒ य॒त्ते॒ वृ॒ष॒णो॒ अ॒र्क॒म॒र्चा॒ नि॒न्द्र॒ ग्रा॒वा॒णो॒ अ॒दि॒ति-स्स॒जो॒षाः॑ ।
अ॒न॒श्वा॒सो॒ ये॒ प॒व॒यो॒ऽर॒था॒ इ॒न्द्रे॑षि॒ता॒ अ॒भ्य॑व॒र्त्त॒ तद॑स्यून् ॥ 14 (3)

T.A.6.1.9 for para 15a, TS1.4.41.1 & TS1.4.42.1 for para 15b

य॒त॒ इ॒न्द्र॒ भ॒या॒म॒हे॒ ततो॑ नो॒ अ॒भ॒यं॑ कृ॒धि॒ ।
म॒घ॒व॒न् च्छ॒ग्धि॒ त॒व॒ तन्न॑ ऊ॒त॒ये॒ वि॒द्वि॒षो॒ वि॒मृ॒धो॑ ज॒हि॒ ।
स्व॒स्ति॒दा॒ वि॒श॒स्प॒ति-वृ॒त्र॒हा॒ वि॒मृ॒धो॑ व॒शी॒ ।

वृषेन्द्रः पुर एतु न स्स्वस्तिदा अभयं करः । 15A

महा॑ इन्द्रो॑ वज्र॑ बाहु॑ षोडशी॑ शर्म॑ यच्छतु ।
 स्वस्ति॑ नो॑ मघवा॑ करोतु॑ हन्तु॑ पाप्मानं॑ योऽस्मान् द्वेष्टि॑ ।
 सजोषा॑ इन्द्र॑ सगणो॑ मरुद्भि॑ स्सोमं॑ पिब॑ वृत्रहन्॑ च्छूर॑ विद्वान् ।
 जहि॑ शत्रूँ॑ रपमृ॑धो-नुद॑स्वाथा॑ भयं॑ कृणुहि॑ विश्वतो॑ नः ॥ 15B (4)

1.5ये देवाः

TS 1.8.7.1 for para 16

ये देवाः पुरस्सदोऽग्नि॑ नैत्रा,
 दक्षिण॑सदो॑ यमनै॑त्रा,
 पश्चा॑त्सद॑ स्सवितृ॑ नैत्रा,
 उत्तर॑सदो॑ वरुण॑नैत्रा,
 उपरि॑षदो॑ बृहस्पति॑ नैत्रा,
 रक्षो॑हणस्ते॑ नः पान्तु॑ ते नोऽवन्तु॑ तेभ्यो॑ नमस्तेभ्य॑ स्स्वाहा
 -ऽग्नये॑ रक्षो॑घ्ने स्वाहा,
 यमाय॑ सवित्रे॑ ,
 वरुणा॑य बृहस्प॑तये
 दुव॑स्वते रक्षो॑घ्ने स्वाहा ॥ 16 (5)

1.6 ये देवाः (अनुषङ्गं)

ये दे॒वाः पु॒र॒स्सदो॑ऽग्नि॒ नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्तेनः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
 तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्य॑ स्स्वाहा
 ये दे॒वा दक्षि॑ण॒सदो॑ य॒म नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्तेनः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
 तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्य॑ स्स्वाहा
 ये दे॒वाः पश्चा॑त्स॒द स्सवि॑तृ नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्तेनः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
 तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्य॑ स्स्वाहा
 ये दे॒वा उत्त॑र॒सदो॑ वरु॒णने॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्तेनः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
 तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्य॑ स्स्वाहा
 ये दे॒वा उप॑रि॒षदो॑ बृह॒स्पति॑ ने॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्तेनः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
 तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्य॑ स्स्वाहाऽग्नये॑
 रक्षो॑घ्ने स्वाहा
 यमा॑य रक्षो॑घ्ने स्वाहा
 सवि॑त्रे रक्षो॑घ्ने स्वाहा
 वरु॑णाय रक्षो॑घ्ने स्वाहा
 बृह॒स्पतये॑ दु॒वस्व॑ते रक्षो॑घ्ने स्वाहा ॥ 16A (5A)

1.7 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः

TS 2.3.10.3 for para no.17

अ॒ग्निरा॒युष्मा॒न्त्स व॒नस्प॑ति॒भि-रा॒युष्मा॒न् ते॒नत्वा॑ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि,
 सोम॑ आ॒युष्मा॒न्त्स ओष॑धीभिर्,
 य॒ज्ञ आ॒युष्मा॒न्त्स दक्षि॑णाभिर्,
 ब्र॒ह्मा॒युष्म॑त्तद् ब्रा॒ह्मणै॑-रा॒युष्म॑द्,
 दे॒वा आ॒युष्म॑न्तस्ते ऽमृ॒तेना॑ यु॒ष्मन्त॑स्ते॒नत्वा
 ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ॥ 17 (6)

1.8 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः (अनुषङ्गं)

अ॒ग्निरा॒युष्मा॒न्त्स व॒नस्प॑ति॒भि रा॒युष्मा॒न् ते॒नत्वा॑ ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि
 सोम॑ आ॒युष्मा॒न्त्स ओष॑धीभि॒रायु॑ष्मा॒न् ते॒नत्वा॑ ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि
 य॒ज्ञ आ॒युष्मा॒न्त्स दक्षि॑णाभि॒रायु॑ष्मा॒न् ते॒नत्वा॑ ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि
 ब्र॒ह्मा॒युष्म॑त्तद् ब्रा॒ह्मणै॑-रा॒युष्म॑त् ते॒नत्वा॑ ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि दे॒वा
 आ॒युष्म॑न्तस्ते ऽमृ॒ते-ना॒युष्म॑न्तस्ते॒नत्वा॑ ऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ॥

17A(6A)

1.9 अगंहोमुच मन्त्राः

TS 2.3.13.1, for para No. 18

या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ यत॒व्या॒ त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं ,
 या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ स॒ह॒स्या, र॒क्ष॒स्या, ते॒ज॒स्या,
 त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं,
 यो॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ व॒ग्नौ॒ स॒म॒स्तं॒ वा॒ मे॒ते॒ना॒ व॒य॒जे,
 यो॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ द्वि॒पा॒थ्सु॒ प॒शु॒षु, च॒तु॒ष्पा॒थ्सु,
 गो॒ष्ठे, गृ॒हे—, ष्व॒प्सो॒ष॒धी॒षु, व॒न॒स्प॒ति॒षु,
 स॒म॒स्तं॒ वा॒ मे॒ते॒ना॒ व॒य॒जे ॥ 18 (7)

1.10 अगंहोमुच मन्त्राः (अनुषङ्गं)

या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ यत॒व्या॒ त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं
 या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ स॒ह॒स्या॒ त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं
 या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ र॒क्ष॒स्या॒ त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं
 या॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ ते॒ज॒स्या॒ त॒नू॒स्तये॒ म॒म॒ह॒सो॒ मुञ्च॒तं
 यो॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ व॒ग्नौ॒ स॒म॒स्तं॒ वा॒मे॒ ते॒ना॒ व॒य॒जे
 यो॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ द्वि॒पा॒थ्सु॒ प॒शु॒षु स॒म॒स्तं॒ वा॒मे॒ ते॒ना॒ व॒य॒जे
 यो॒ वा॒मि॒न्द्रा॒ वरु॒णा॒ च॒तु॒ष्पा॒थ्सु॒ स॒म॒स्तं॒ वा॒मे॒ ते॒ना॒ व॒य॒जे

यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा गो॒ष्ठे स्राम॑स्तं॒ वा॒मे ते॒ना वय॑जे
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा गृ॒हेषु॑ स्राम॑स्तं॒ वा॒मे ते॒ना वय॑जे
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णाऽप्सु॑ स्राम॑स्तं॒ वा॒मे ते॒ना वय॑जे
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णौष॑धीषु॒ स्राम॑स्तं॒ वा॒मे ते॒ना वय॑जे
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा वन॑स्पतिषु॒ स्राम॑स्तं॒ वा॒मे ते॒ना वय॑जे ॥ (18A)(7A)

1.11 शास्तृ सूक्तं (आप्यं)

TS 5.7.4.3 for para 19

अ॒ग्ने य॑श॒स्वि॒न॒ य॑श॒से म॑म॒र्प॒येन्द्रा॑वती॒ म॒प॒चि॒ती मि॑हाव॒ह ।
 अ॒यं मूर्ध्ना॑ पर॒मेष्ठी॑ सु॒वर्चा॑-स्स॒मा॒ना॒ना मु॒त्त॒म श॒लो॒को अ॑स्तु ।
 भ॒द्रं प॑श्यन्त॒ उप॑सेदु॒रग्रे॑ तपो॒ दी॒क्षा मृ॑षय॒ स्सु॒व॒र्वि॒दः ।
 ततः॑ क्ष॒त्रं ब॑लमोजश्च॒ जा॒तं तद॑स्मै दे॒वा अ॒भि॒स॒न्न-म॑न्तु ।
 धा॒ता वि॑धा॒ता पर॑मो॒त स॒न्दृक् प्र॒जा॒प॒तिः पर॑मेष्ठी॒ वि॒रा॒जा ॥
 स्तो॒मा-श्च॒न्दा॒सि नि॑विदो॒म आ॒हुरे॒तस्मै॑ रा॒ष्ट्र॒म॒भि-स॑न्नमाम ।
 अ॒भ्या॒व॒र्त्त॒ध्व-मु॒प॒मे॒त सा॒क॒म॒यश्च॑ शा॒स्ता-ऽधि॑पतिर्वो॒ अ॑स्तु ।
 अ॒स्य वि॒ज्ञा॒न॒मनु॑स॒-र॑भ॒ध्वमि॑मं प॒श्चाद॑नु जी॒वाथ॑ सर्वे ॥ 19 (8)

1.12 राष्ट्रभृतं

TS 3.4.7.1, for para No. 20

ऋ॒ता॒षा॒ङ् ऋ॒त॒धा॒मा॒ऽग्नि॒र्-ग॒न्ध॒र्व॒स्त-स्यौ॒ष॒ध॒यो॒ऽप्सर॒स
ऊ॒र्जो॒ नाम॒ स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु
तस्मै॒ स्वा॒हा ता॒भ्य स्स्वा॒हा ,

स॒ऽहि॒तो वि॒श्वसा॒मा सूर्यो॑ ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्य म॒रीच॒यो॒ऽप्सर॒स आ॒युव॑ ,
स्सु॒षु॒म्न स्सूर्य॑ र॒श्मि-श्च॒न्द्र॒मा ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्य नक्ष॑त्राण्य-
प्सर॒सो बे॒कुर॒यो,

भु॒ज्युस्सु॒पर्णो॑ य॒ज्ञो ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्य दक्षि॑णा अ॒प्सर॒स स्त॒वाः,
प्र॒जा॒प॒तिर्-वि॒श्वक॑र्मा म॒नो ग॒न्ध॒र्वस्त॒स्यर्ख् सामा॑न्य-प्सर॒सो वह॑य,
इ॒षि॒रो वि॒श्व व्य॑चा वा॒तो ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्यापो॑ ऽप्सर॒सो मु॒दा,
भु॒वन॒स्य प॒ते यस्य॑त उ॒परि॑ गृ॒हा इ॒ह च॑ ।

स नो॑ रा॒स्वाज्या॑नि॒ऽ रा॒यस्पोष॑ऽ सु॒वीर्य॑ऽ स॒म्व॑त्स॒रीणा॑ऽ स्व॒स्तिं ।

प॒रमे॑ष्य॒धि॒प॒तिर्-मृ॒त्युर् ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्य वि॒श्वम॑प्सर॒सो भुव॑,
स्सु॒क्षि॒थि-स्सु॒भूति॑र्-भ॒द्र॒कृ॒त् सुव॑र्वान् प॒र्जन्यो॑ ग॒न्ध॒र्व-स्त॒स्य
वि॒द्युतो॑ ऽप्सर॒सो रु॒चो,

दूरे हेतिर-मृडयो मृत्युर् गन्धर्व-स्तस्य प्रजा अप्सरसो भीरुवः,
 चारुः कृपण काशी कामो गन्धर्व-स्तस्याधयो ऽप्सरस इशाचयन्तीर्,
 नाम स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा
 ताभ्य स्स्वाहा,

स नो भुवनस्य पते यस्यत उपरि गृहा इह च ।
 उरु ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यच्छ ॥ 20 (9)

1.13 राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं)

ऋताषाड् ऋतधामाऽग्निर-गन्धर्वस्स-इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा
 तस्यौषधयोऽप्सरस ऊर्जो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा
 संहितो विश्वसामा सूर्यो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा
 तस्य मरीचयोऽप्सरस आयुवो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु
 ताभ्य स्स्वाहा
 सुषुम्नस्सूर्य-रश्मिश्चन्द्रमा गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै
 स्वाहा तस्य नक्षत्राण्य ऽप्सरसो बेकुरयो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं
 पान्तु ताभ्य स्स्वाहा

भु॒ज्युस्सु॒पर्णो॑ य॒ज्ञो गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑ स्वाहा
 तस्य॑ दक्षि॒णा अ॒प्सर॒सो स्त॒वा ना॒म ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु॑
 ताभ्य॑ स्स्वाहा॑

प्र॒जाप॑तिर्-वि॒श्वक॑र्मा म॒नो गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑
 स्वाहा॑ तस्य॑र्ख् सा॒मान्य॑-ऽप्सर॒सो व॒ह्नयो॑ ना॒म ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं
 पा॒न्तु॑ ताभ्य॑

स्स्वाहे॑षि॒रो वि॒श्वव्य॑चा वा॒तो गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑
 स्वाहा॑तस्यापो॑-ऽप्सर॒सो मु॒दा ना॒म ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु॑ ताभ्य॑
 स्स्वाहा॑

भु॒व॒नस्य॑ प॒ते यस्य॑त उ॒परि॑ गृ॒हा इ॒ह च॑ । स नो॑ रा॒स्वाज्या॑निꣳ रा॒
 यस्पोषꣳ सु॒वीर्यꣳ स॒म्व॑त्स॒रीणाꣳ स्व॒स्तिꣳ स्वाहा॑

पर॑मे॒ष्ठ्यधि॑पतिर्-मृ॒त्युर गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑ स्वाहा
 तस्य॑ वि॒श्वम॑प्सर॒सो भुवो॑ ना॒म ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु॑ ताभ्य॑ स्स्वाहा॑

सु॒क्षि॒ति-स्सु॑भूतिर-भ॒द्रकृ॑त् सु॒व॒र्वान् प॒र्जन्यो॑ गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म
 क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑ स्वाहा॑

तस्य॑ वि॒ध्युतो॑-ऽप्सर॒सो रु॒चो नाम॑ ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु ताभ्य॑
स्स्वाहा॑

दूरे॑ हे॒तिर मृ॒डयो मृ॒त्युर गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑ स्वाहा॑
तस्य॑ प्र॒जा अ॒प्सर॒सो भी॒रुवो॑ नाम॑ ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु ताभ्य॑
स्स्वाहा॑

चारुः॑ कृ॒पण का॒शी का॒मो गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒तु तस्मै॑
स्वाहा॑ तस्या॒धयो॑ ऽप्सर॒स इ॒शोच॑यन्तीर् नाम॑ ता इ॒दं ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॒न्तु
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑

स नो॑ भुवनस्यपते यस्यत उपरि गृहा इह च ।

उरु ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यच्छ स्वाहा ॥ (20A) (9A)

1.14 सर्प सूक्तं

TS 4.2.8.3 for para No. 21

नमो॑ अस्तु स॒र्पेभ्यो॑ ये के च पृथि॒वी मनु॑ ।
ये अ॒न्तरि॑क्षे ये दि॒वि तेभ्य॑ स्स॒र्पेभ्यो॑ नमः॑ ।
येऽदो॑ रो॒चने दि॒वो ये वा सूर्य॑स्य र॒श्मिषु॑ ।
येषा॑मप्सु स॒दः कृ॒तं तेभ्य॑ स्स॒र्पेभ्यो॑ नमः॑ ।
या इ॒षवो॑ यातु धा॒नानां॑ ये वा व॒नस्प॑ती र॒नु ।
ये वाऽव॑टेषु शे॒रते॑ तेभ्य॑ स्स॒र्पेभ्यो॑ नमः॑ ॥ 21 (10)

1.15 पञ्चचोडाः

TS 4.4.3.1 for para No. 22

अ॒यं पु॒रो ह॒रि॒केश॑ स्सूर्य॑र॒श्मि-स्त॑स्य रथ॑गृ॒थ्सश्च॑ रथौ॑जाश्च से॒नानि॑
ग्रा॒म॒ण्यौ पु॒ज्जि॒क॒स्थ॒ला च॑ कृ॒त॒स्थ॒ला चा॑प्सर॒सौ या॒तु धा॒ना हे॒ती
र॒क्षा॒सि प्र॑हेति ,

र॒यं द॑क्षि॒णा वि॒श्व क॑र्मा त॒स्य रथ॑ स्वनश्च रथे॑-चि॒त्रश्च॑ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
मे॒न॒का च॑ सह॒ज॒न्या चा॑प्सर॒सौ द॒ङ्घ॒णवः॑ प॒शवो॑ हे॒तिः पौ॑रु॒षेयो
व॒धः प्र॑हेति,

र॒यं प॒श्चाद् वि॒श्व-व्य॑चा स्त॒स्य रथ॑ प्रो॒तश्चा॑-स॒म॒रथश्च॑ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
प्र॒म्लो॑च॒न्ती चा॑ नु॒म्लो॑च॒न्ती-चा॑प्सर॒सौ सर्पा॑ हे॒तिर् व्या॒घ्राः प्र॑हेति,

र॒य मु॑त्त॒राथ् स॒म्य॑द्व॒सुस्त॑स्य से॒न॒जि॒च्च सु॒षेण॑श्च से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
वि॒श्वाची॑च घृ॒ताची॑ चा-प्सर॒सा वा॒पो हे॒तिर् वा॒तः प्र॑हेति ,

र॒य-मु॑प॒र्यर् वा॒ग्व-सु॑स्त॒स्य ता॒क्ष्य-श्वा॑रि॒ष्ट-ने॑मिश्च से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
वु॒र्वशी॑ च पू॒र्वचि॑त्तिश्चा-प्सर॒सौ वि॒द्युद्धे॑ति-र॒व॒स्फूर्ज॑न् प्र॑हेति ,

स्ते॒भ्यो न॑म॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑न्तु ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॒ तं वो॑
ज॒म्भे द॑धामि ॥ 22 (11)

1.16 पंचचोडाः (अनुषङ्गं)

अयं॑ पु॒रो ह॒रि॒केश॑ स्सूर्य॑रश्मि-स्तस्य॑ रथ॒गृ॒त्सश्च॑ रथौ॑जाश्च॑ से॒नानि॑
ग्रा॒म॒ण्यौ पु॒ज्जि॒क॒स्थ॒ला च॑ कृ॒त॒स्थ॒ला चा॒प्स॒र॒सौ या॒तु॒धा॒ना हे॒ती
रक्षा॑सि॒ प्र॒हे॒ति॒स्तेभ्यो॑ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑न्तु॒ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑
तं ँ॒वो ज॑भे॒ दधा॑म् -

ययं॑ दक्षि॒णा वि॒श्व॒कर्मा॑ तस्य॑ रथ॒स्वन॑श्च॒ रथे॑ चि॒त्रश्च॑ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
मे॒न॒का च॑ स॒ह॒ज॒न्या चा॒प्स॒र॒सौ द॒ङ्घ॒ण॒वः प॒श॒वो हे॒तिः पौ॒रु॒षे॒यो व॒धः
प्र॒हे॒ति॒स्तेभ्यो॑ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑न्तु॒ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒वो
ज॑भे॒ दधा॑म् -

ययं॑ प॒श्चाद्-वि॒श्व व्य॑चा-स्तस्य॑ रथ॒प्रो॒तश्चा॑-स॒म॒रथ॑श्च॒ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
प्र॒म्लो॑च॒न्ती॒चा नु॒म्लो॑च॒न्ती-चा॒प्स॒र॒सौ सर्पा॑ हे॒तिर् व्या॒घ्राः प्र॒हे॒ति
स्तेभ्यो॑ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑न्तु॒ तेयं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒वो ज॑भे॒
दधा॑म्-

यय॑-मु॒त्त॒रा॒थ् स॒म्य॑द्व॒सु॒स्तस्य॑ से॒न॒जि॒च्च सु॒षे॒णश्च॑ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
वि॒श्वा॒ची॒च घृ॒ता॒ची॒चा-प्स॒र॒सा वा॒पो हे॒तिर् वा॒तः प्र॒हे॒ति॒स्तेभ्यो॑ नम॒स्ते
नो॑ मृ॒डय॑न्तु॒ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒वो ज॑भे॒ दधा॑म्-

य॒यमु॒पर्य॑र वा॒ग्वसु॑स्तस्य॒ ताक्ष॑र्य-श्चा॒रिष्ट॑-नेमिश्च॒ सेना॑नि॒ ग्राम॑ण्या
वु॒र्वशी॑ च॒ पूर्व॑चित्ति-श्चा॒प्सर॑ससौ॒ विद्यु॑द्धेति॒र-व॒स्फूर्ज॑न् प्रहे॒तिस्ते॒भ्यो
नम॑स्ते नो॒ मृड॑यन्तु॒ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वो ज॑भे॒ दधामि॑ ॥

22A(11A)

1.17 अप्रतिरथः

TS 4.6.4.1, for para No. 23 to 27

आ॒शुः शि॒शानो॑ वृष॒भो न॒ यु॒ध्मो घ॑नाघनः॒ क्षोभ॑ण-श्च॒र्षणी॑नां ।
सं॒क्रन्द॑नोऽनिमिष॒ एक॑ वीर॒श्शत॑ꣳ सेना॒ अज॑यत्साकमिन्द्रः ।
सं॒क्रन्द॑नेना॒ निमि॑षेण॒ जिष्णु॑ना॒ युत्का॑रेण॒ दुश्च॑यवनेन॒ धृष्णु॑ना ॥
तदि॒न्द्रेण॑ जयत॒ तथ् सह॑ध्वं॒ यु॒धो नर॑ इषु॒ हस्ते॑न॒ वृष्णा॑ ।
स इषु॑हस्तैः॒ स नि॑षंगिभिर्वशी॒ सꣳ स्र॑ष्टा॒ स यु॒ध इन्द्रो॑ गणेन॒ ।
सꣳसृ॑ष्टजिथ् सोम॒पा बा॑हु॒ शर्ध्यू॑र्ध्व॒ धन्वा॑ प्रतिहिताभिरस्ता ॥
बृ॒हस्प॑ते॒ परि॑दीया॒ रथे॑न॒ रक्षो॑हा॒ ऽमि॒त्राꣳ अप॑ बाधमानः ॥ 23

प्र॒भंज॑न्त् सेनाः॒ प्रमृ॑णो॒ यु॒धा ज॑यन्नस्माक-मे॒ध्यवि॑ता॒ रथा॑नां ।
गो॒त्रभि॑दं गो॒विदं॒ वज्र॑बाहुं॒ जय॑न्तमज्म॒ प्रमृ॑णन्त-मोजसा ।
इ॒मꣳ स॑जाता॒ अनु॑वीर-य॒ध्व मि॒न्द्रꣳ स॒खायोऽनु॑ सꣳ रभध्वं ।

ब॒लवि॒ज्ञायः॑ स्थ॒विरः॑ प्र॒वीर-स्स॑हस्वान् वा॒जी स॒हमा॑न उ॒ग्रः ।
अ॒भि॒वी॒रो अ॒भिस॑त्वा स॒हो॒जा जै॑त्रमिन्द्र॒ रथ॑मातिष्ठ गो॒वित् ॥ 24

अ॒भिगो॒त्राणि॑ स॒हसा॑ गा॒हमा॑नोऽदा॒यो वी॒रश्श॑तम॒न्युरिन्द्रः॑ ।
दु॒श्च॒य॒वनः॑ पृ॒तना॑षाड यु॒ध्यो-स्मा॑क॒ से॒ना अ॒वतु॑ प्र॒युथ्सु॑ ।
इन्द्र॑ आ॒सां-ने॒ता बृ॒हस्प॑तिर् दक्षि॒णा य॒ज्ञः पु॒र ए॒तु सो॒मः ।
दे॒वसे॒नाना॑-म॒भिभ॑ज्जती॒नां ज॑यन्ती॒नां म॒रुतो॑ यन्त्व॒ग्रे ।
इन्द्र॑स्य वृ॒ष्णो व॒रुण॑स्य रा॒ज्ञ आ॒दि॒त्यानां॑ म॒रुता॑ श॒र्द्ध उ॒ग्रं ।
म॒हाम॑नसां भु॒वन॑च्य॒वानां॑ घो॒षो दे॒वानां॑ ज॒यता॑ मु॒दस्था॑त् ।
अ॒स्माक॑-मिन्द्र॒-स्समृ॑तेषु ध्व॒जेष्व॒स्माकं॑ या॒ इष॑वस्ता ज॒यन्तु ॥ 25

अ॒स्माकं॑ वी॒रा उत्त॑रे भवन्त्व॒स्मानु॑ दे॒वा अ॒वता॑ ह॒वेषु॑ ।
उ॒द्धर्ष॑य म॒घव॑-न्नायु॒धा-न्यु॑थ्स॒त्त्वनां॑ मा॒मका॑नां म॒हासि॑ ।
उ॒द्ध॒त्रह॑न्-वा॒जिनां॑ वा॒जिना॑न्यु॒द्रथानां॑ ज॒यता॑मेतु॒ घोषः॑ ।
उ॒पप्रे॑त ज॒यता॑ नरःस्थि॒रा व॑स्सन्तु बा॒हवः॑ ।
इन्द्रो॑ वः श॒र्म य॑च्छ त्वना-धृ॒ष्या य॑थास॒थ ।
अ॒वसृ॑ष्टा प॒राप॑त शर॒व्ये ब्र॒ह्म स॑ञ्शिता ॥ 26

गच्छामित्रान् प्रविश मैषां कञ्चनोच्छिषः ।
 मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा राजा ऽमृतेनाभि-वस्तां ।
 उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः ।
 यत्र बाणा-स्संपतन्ति कुमारा विशिखा इव ।
 इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥ 27 (12)

1.18 चमकं तृतीय अनुवाकः

TS 4.7.3.1 & 2 for para 28 and 29

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
 कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे
 वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
 यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे
 विश्वं च मे महश्च मे (28)

सम्विच्च मे ज्ञात्रं च मे
 सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे
 ऋतं च मेऽमृतं च मे ऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे
 जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे
 सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ 29 (13)

1.19 विहव्यम्

TS 4.7.14.1 to TS 4.7.14.4 for para 30 to 33

म॒मा॒ग्ने॒ व॒र्चो॑ वि॒ह॒वे॒ष्वस्तु॑ व॒यं त्वे॒न्धा॒ना स्त॒नु॒वं पु॒षेम॑ ।
 म॒ह्यं न॒मन्तां॑ प्र॒दि॒शश्च॑त॒स्र स्त्व॒या-ऽद॒ध्यक्षे॑ण पृ॒त॒ना ज॒येम॑ ।
 म॒म दे॒वा वि॒ह॒वे स॒न्तु॒ सर्व॑ इ॒न्द्रा॒वन्तो॑ म॒रुतो॑ वि॒ष्णुर॒ग्निः ।
 म॒मा॒न्तरि॑क्ष मु॒रु गो॒प॒मस्तु॑ म॒ह्यं वा॑तः प॒वतां॑ का॒मे अ॒स्मिन् ।
 म॒यि दे॒वा द्र॒वि॒ण मा॒य॒जन्तां॑ म॒य्या शी॑रस्तु म॒यि दे॒वहू॑तिः ॥ 30

दै॒व्या हो॒तारा॑ व॒निष॑न्त॒ पूर्वे॑ ऽरि॒ष्टा-स्स्या॑म त॒नु॒वा सु॒वीराः॑ ।
 म॒ह्यं य॑जन्तु म॒म या॒नि ह॒व्याऽऽकू॑ति स्स॒त्या म॒न॒सो मे॑ अस्तु ।
 ए॒नो मा॒निगां॑ क॒तम॑च्च ना॒हं वि॒श्वे दे॒वासो॑ अ॒धिवो॑च ता मे ।
 दे॒वी॒ष्प॒दुर् वी॒रुरु॑णः कृ॒णोत॑ वि॒श्वे दे॒वास इ॒ह वी॑र॒यद॑ध्वं ।
 मा॒हा॒स्महि॑ प्र॒जया॑ मा त॒नूभि॑र् मा॒र॒धाम॑ द्विष॒ते सो॑म॒राज॑न् ।
 अ॒ग्नि॒र्म॒न्युं प्र॑ति॒नु॒दन् पु॒रस्ता॑-द॒द॒ब्धो गो॒पाः परि॑पाहि न॒स्त्वं ॥ 31

प्र॒त्य॒ञ्चो॑ यन्तु नि॒गुतः॑ पु॒न॒स्ते ऽमै॑षां चि॒त्तं प्र॒बु॒धा वि॒ने॒शत् ।
 धा॒ता धा॒तृणां॑ भु॒वन॑स्य य॒स्पति॑र् दे॒व स॒वि॒तार॑म॒भि मा॒ति॒षा॒हं ।
 इ॒मं य॑ज्ञ म॒श्विनो॑भा बृ॒ह॒स्पति॑र् दे॒वाः पा॑न्तु य॒ज॒मा॒नन् न्य॒र्त्थात् ।

उ॒रु॒व्य॒चा नो॑ म॒हि॒ष इ॒शर्म॑य॒ऽसद॑स्मिन्. ह॒वे पु॒रु॒हू॒तः पु॒रु॒क्षु ।
स नः॑ प्र॒जायै॑ ह॒र्यश्च॑ मृ॒डये॑न्द्र मा नो॑ री॒रि॒षो मा॑ प॒रा॒दाः ॥ 32

ये न॑ स्स॒पत्ना॒ अप॑ते भ॒वन्त्वि॒न्द्रा-ग्नि॑भ्या म॒व बा॑धामहे तान् ।
व॒स॒वो रु॒द्रा आ॒दि॒त्या उ॒परि॑ स्पृ॒शं मो॒ग्रं-चे॒त्ता॒रम॑धि रा॒जम॑क्रन् ।
अ॒र्वाञ्च॑ मि॒न्द्र म॒मुतो॑ ह॒वाम॑हे यो गो॒जिद्-ध॒न-जि॑दश्च-जि॒द्यः ।
इ॒मन्नो॑ य॒ज्ञं वि॑ह॒वे जु॑ष॒स्वा॒स्य कु॑र्मो ह॒रि॒वो मे॒दि॒नं त्वा ॥ 33 (14)

1.20 मृगारः

TS 4.7.15.1 to TS 4.7.15.4 for para 34 to 40

अ॒ग्नेर् म॑न्वे प्रथ॒मस्य॑ प्र॒चेत॑सो॒यं पा॒ञ्च॒जन्यं॑ ब॒हव॑ स्स॒मिन्ध॑ते ॥
वि॒श्वस्यां॑ वि॒शि प्र॑वि॒विशि॒वाऽस॑मीमहे स नो॑ मु॒ञ्च॒त्व॒ऽह॒सः ।
यस्ये॒दं प्रा॒ण-त्रि॑मि॒षद् य॑दे॒जति॑ यस्य॒ जा॒तं ज॑न॒मानं॑ च॒ के॒वलं॑ ।
स्तौ॒म्यग्निं॑ ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि स नो॑ मु॒ञ्च॒त्व॒ऽह॒सः ।
इ॒न्द्रस्य॑ म॒न्ये प्र॑थ॒मस्य॑ प्र॒चेत॑सो वृ॒त्रघ्नः॑ स्तो॒मा उ॒प॒मा मु॒पा॒गुः ।
यो दा॒शु॒षः सु॒कृतो॑ ह॒वमु॒प ग॑न्ता स नो॑ मु॒ञ्च॒त्व॒ऽह॒सः ॥ 34

य स्सं॑ग्रा॒मं न॑यति सँव॒शी यु॒धे यः पु॒ष्टा॒नि स॒ऽसृ॒जति॑ त्रया॒णि ।
स्तौ॒मीन्द्रं॑ ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि स नो॑ मु॒ञ्च॒त्व॒ऽह॒सः ।
म॒न्वेवां॑ मि॒त्राव॑रुणा तस्य॒ वित्त॑ऽस॒त्यौज॑सा दृ॒हणा॑ यं नु॒दे॒थे ॥

या राजान॑ स॒रथं॑ या॒थ उ॒ग्रा ता नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

यो वा॑ स॒रथ ऋ॒जुर॑श्मिः स॒त्यध॑र्मा मि॒थु-श्चर॑न्त-मु॒पया॑ति दू॒षय॑न् ॥ 35

स्तौमि॑ मि॒त्रावरु॑णा नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

वा॒यो-स्स॒वि॒तुर् वि॒दथा॑नि मन्महे॒ यावा॑त्मन्-व॒द्विभृ॑तो यौ च॒ रक्ष॑तः ।

यौ विश्व॑स्य परिभू॒ बभू॑वतुस्तौ नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

उप॑श्रेष्ठान आ॒शिषो॑ दे॒वयो॑र्ध॒र्मे अ॒स्थिर॑न् ।

स्तौमि॑ वा॒यु स॒वि॒तारं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

र॒थीत॑मौ र॒थीना॑ मह॒ ऊ॒तये॑ शु॒भंग॑मि॒ष्ठौ सु॒यमे॑-भि॒रश्वैः॑ ॥ 36

ययौ॑र्वा दे॒वौ दे॒वेष्व॑-नि॒शित॑ मोजस्तौ नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

यद॑यातं वँह॒तु सूर्या॑या-स्त्रि॒चक्रे॑ण स॒ सद॑मिच्छ॒मानौ॑ ।

स्तौमि॑ दे॒वा व॒श्विनौ॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मुञ्चत॒ माग॑सः ।

म॒रुतां॑ म॒न्वे अ॒धि॒नो ब्रु॑वन्तु॒ प्रेमां॑ वा॒चं वि॒श्वा॒मव॑न्तु॒ विश्वे॑ ।

आ॒शून् हु॒वे सु॒यमा॑नू॒तये॑ ते नो॑ मुञ्च॒न्त्वे॒नसः॑ ।

ति॒ग्ममा॑यु॒धं वी॒डित॑ सह॒स्वद॑ दि॒व्य श॒र्द्धः॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णु ॥ 37

स्तौमि॑ दे॒वान् म॒रुतो॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ ते नो॑ मुञ्च॒न्त्वे॒नसः॑ ।

दे॒वानां॑ म॒न्वे अ॒धि नो॑ ब्रु॑वन्तु॒ प्रेमां॑ वा॒चं वि॒श्वा॒मव॑न्तु॒ विश्वे॑ ।

आ॒शून् हु॒वे सु॒यमा॒नूतये॑ ते नो मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।
यदि॒दं मा॒भि॒शो॒चति॑ पौ॒रु॒षे॒येण॑ दै॒व्ये॒न ।
स्तौ॒मि वि॒श्वान् दे॒वान् ना॒थि॒तो जो॒हवी॑मि ते नो मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।

अ॒नु॒नो-ऽध्या॑नु॒मति॑र॒न्वि॒दनु॑ म॒ते त्वं वै॑श्वा॒नरो॑ न ऊ॒त्या पृ॒ष्ठो दि॒वि । 38

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

अ॒नु॒नो॒ऽध्या॑नु॒मति॑र॒ य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्यतां॑ । अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्य वा॒हनो॑ भ॒वतां॑
दा॒शु॒षे म॒यः ।

अ॒न्वि॒दनु॑म॒ते त्वं॑ म॒न्यासै॑ श॒ंच नः॑ कृ॒धि ।

क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ण आ॒यू॒षि ता॒रिषः॑ ॥ 38A

वै॒श्वा॒नरो॑ न ऊ॒त्या ऽऽप्र॑यातु प॒राव॑तः । अ॒ग्निरु॒क्थे॒न वा॒हसा॑ ।
पृ॒ष्ठो दि॒वि पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः पृ॒थि॒व्यां पृ॒ष्ठो वि॒श्वा ओ॒षधी॑रा-वि॒वेश॑ ।

वै॒श्वा॒नर॑ स्सह॒सा पृ॒ष्ठो अ॒ग्निस्स॒नो दि॒वा स॒रिषः॑ पा॒तु न॒क्तं ॥

38BExpansion Ref . 38a - in TS 3.3.11.3 / 38b - in TS 1.5.11.1

ये अप्रथेता ममितेभि रोजोभि र्ये प्रतिष्ठे अभवतां वसूनां ।
 स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतमं हसः ।
 उर्वी रोदसी वरिवः कृणोतं क्षेत्रस्य पत्नी अधिनो ब्रूयातं ।
 स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतमं हसः ।
 यत्ते वयं पुरुषत्राय विष्ठा विद्वां सश्च कृमा कच्च नागः ॥ 39

कृधी स्वस्मां अदितेरनागा व्येनांसि शिश्रथो विष्वगग्ने ।
 यथा ह तद् वसवो गौर्यं चित् पदिषिता ममुञ्चता यजत्राः ।
 एवा त्वमस्मत् प्रमुञ्चा व्यहः प्रातार्यग्ने प्रतरान्न आयुः ॥ 40 (15)

1.21 सर्पाहुती मन्त्राः

TS 5.5.10.1 to TS 5.5.10.3, for para 41

समीची नामासि प्राची दिक्तस्यास्ते ऽग्निरधिपति रसितो रक्षिता
 यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौनो मृडयतां ते यं द्विष्मो
 यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधाम्यो—,
 —जस्विनी नामासि दक्षिणा दिक्तस्यास्त इन्द्रोऽधिपतिः पृदाकुः ,
 प्राची नामासि प्रतीची दिक्तस्यास्ते सोमोऽधिपति स्स्वजो ,
 ऽवस्थावा नामा—स्युदीची दिक्तस्यास्ते वरुणोऽधिपति—स्तिरश्च राजि,
 —रधिपत्नी नामासि बृहती दिक्तस्यास्ते बृहस्पति—रधिपति शिश्रत्रो,

व॒शिनी॒ नामा॑सी॒ यं दि॒क्तस्या॑स्ते॒ यमो॑ऽधिपतिः॒ कल्मा॑ष॒ ग्रीवो॑,
रक्षि॒ता यश्चा॑धिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ॒ नो मृ॑डयतां॒
ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॒ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धामि ॥ 41 (16)

1.22 सर्पाहुती मन्त्राः (अनुषङ्गं)

समी॒ची नामा॑सि प्रा॒ची दि॒क्तस्या॑स्ते॒ ऽग्निर॑धिपति॒ रसितो॑ रक्षि॒ता-
यश्चा॑धिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ॒ नो मृ॑डयतां॒ ते यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो द्वेष्टि॒ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धाम् -

योज॒स्विनी॒ नामा॑सि दक्षि॒णा दि॒क्तस्या॑स्त॒ इन्द्रो॑ऽधिपतिः॒ पृदा॑कू
रक्षि॒ता यश्चा॑धिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ॒ नो मृ॑डयतां॒ ते यं
द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॒ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धामि

प्रा॒ची नामा॑सि प्र॒तीची॒ दि॒क्तस्या॑स्ते॒ सोमो॑ऽधिपति॒ स्स्वजो॑ रक्षि॒ता
यश्चा॑धिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ॒ नो मृ॑डयतां॒ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑
नो द्वेष्टि॒ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धाम् -

यव॒स्थावा॒ नामा॑-स्युदी॒ची दि॒क्तस्या॑स्ते॒ वरु॑णोऽधिपति॒-स्तिरश्च॑ राजी
रक्षि॒ता यश्चा॑धिपति॒र्-यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ॒ नो मृ॑डयतां॒ ते यं
द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॒ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धाम्

य॒धि॒प॒त्नी॒ नामा॑सि॒ बृ॒ह॒ती॒ दि॒क्त॒स्या॑स्ते॒ बृ॒ह॒स्प॒ति॒-र॒धि॒प॒तिः॑ श्रि॒त्रो
र॒क्षि॒ता॒ यश्चा॑धि॒प॒तिर् यश्च॑ गो॒प्ता॒ ताभ्यां॑ नम॒स्तौ नो॑ मृ॒डय॑तां ते यं
द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं वाँ ज॒म्भे॑ द॒धामि॑

व॒शि॒नी॒ नामा॑सी॒यं दि॒क्त॒स्या॑स्ते॒ यमो॑ऽधि॒प॒तिः॑ क॒ल्मा॑ष॒ ग्री॒वो र॒क्षि॒ता
यश्चा॑धि॒प॒तिर् यश्च॑ गो॒प्ता॒ ताभ्यां॑ नम॒स्तौ नो॑ मृ॒डय॑तां ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑
नो॒ द्वेष्टि॑ तं वाँ ज॒म्भे॑ द॒धामि॑ ॥ 41A (16A)

1.23 गन्धर्वाहुतीः

TS 5.5.10.4 to TS 5.5.10.5, for para 42

हे॒त॒यो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ वाँ पु॒रो गृ॒हा अ॒ग्नि॒र्व इ॒षव॑ स्स॒लि॒लो,
नि॒लि॒पां॑ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ वाँ दक्षि॒णा गृ॒हाः पि॒त॒रो व इ॒षव॑ स्स॒ग॒रो,
व॒ज्रि॒णो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ वाँ प॒श्चाद्-गृ॒हा स्स्व॒प्नो व इ॒षवो॑ ग॒ह्व॒रो,
ऽव॒स्था॒वा॒नो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ वाँ उ॒त्तरा॑द् गृ॒हा आ॒पो व इ॒षव॑ स्स॒मु॒द्रो-
ऽधि॒प॒त॒यो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ वाँ उ॒परि॑ गृ॒हा व॒र्षं वाँ इ॒षवो॑ऽव॒स्वान्,
क्र॒व्या॒ नाम॑स्थ॒ पा॒र्त्थि॒वा-स्तेषां॑ वाँ इ॒ह गृ॒हा अ॒न्नं वाँ इ॒षवो॑ नि॒मि॒षो,

वा॒त॒ ना॒मं॒ ते॒भ्यो॒ वो॒ नम॒स्ते॒ नो॒ मृ॒डय॒त॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒ यश्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वो॒
ज॒म्भे॑ द॒धामि॑ ॥ 42 (17)

1.24 गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं)

हे॒तयो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑॑ वः॑ पु॒रो गृ॒हा अ॒ग्निर्व॑ इ॒षव॑-स्स॒लिलो॒ वा॒त॒ ना॒मं॒
ते॒भ्यो॒ वो॒ नम॒स्ते॒ नो॒ मृ॒डय॒त॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒ यश्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वो॒ ज॒म्भे॑
द॒धामि॑

नि॒लिपां॑ नाम॑स्थ॒ तेषां॑॑ वो॒ दक्षि॑णा गृ॒हाः पि॒तरो॑ व इ॒षव॑-स्स॒गरो॒ वा॒त॒
ना॒मं॒ ते॒भ्यो॒ वो॒ नम॒स्ते॒ नो॒ मृ॒डय॒त॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒ यश्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वो॒ ज॒म्भे॑
द॒धामि॑

व॒ज्रि॒णो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑॑ वः॑ प॒श्चाद्-गृ॒हा स्स्व॑प्नो॒ व इ॒षवो॑ ग॒ह्वरो॒ वा॒त॒
ना॒मं॒ ते॒भ्यो॒ वो॒ नम॒स्ते॒ नो॒ मृ॒डय॒त॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒ यश्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वो॒ ज॒म्भे॑
द॒धाम् -

यव॑स्था वा॒ नो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑॑ व उत्त॑राद् गृ॒हा आ॒पो व इ॒षव॑ स्स॒मुद्रो॑
वा॒त॒ ना॒मं॒ ते॒भ्यो॒ वो॒ नम॒स्ते॒ नो॒ मृ॒डय॒त॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒ यश्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वो॒
ज॒म्भे॑ द॒धाम् -

य॒धि॒प॒त॒यो॒ नाम॒स्थ॒ तेषां॑ ँ॒ व॒ उ॒परि॑ गृ॒हा व॒र॒षं॑ ँ॒ व॒ इ॒ष॒वोऽव॒स्वान् वा॒त॒ नामं॑
 ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त॒ ते यं॑ द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वो॒ जं॒भे
 द॒धामि॑

क्र॒व्या नाम॒स्थ पा॒र्त्वि॒वा-स्तेषां॑ ँ॒ व॒ इ॒ह गृ॒हा अ॒न्नं॑ ँ॒ व॒ इ॒ष॒वो नि॒मि॒षो वा॒त॒
 नामं॑ ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त॒ ते यं॑ द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वो॒ जं॒भे
 द॒धामि॑ ॥ 42A (17A)

1.25 अज्यानि मन्त्राः

TS 5.7.2.3 to TS 5.7.2.5 , for para 43

श॒तायु॑धाय॒ शत॑वीर्याय॒ शतो॑तये॒ ऽभि॒माति॑षाहे॒ ।
 श॒तं॒ यो॒ न॒ इ॒शर॑दो॒ अजी॑ता-नि॒न्द्रो॒ नेष॑दति॒ दुरि॑तानि॒ विश्वा॑ ।
 ये च॒त्वारः॑ प॒थयो॑ दे॒वया॑ना॒ अन्तरा॑ द्यावापृ॒थिवी॑ वियन्ति॒ ।
 तेषां॑ यो॒ अज्या॑नि- म॒जीति॑-मा॒वहा॑त्तस्मै॒ नो दे॒वाः परि॑दत्तेह॒ सर्वे॑ ।
 ग्री॒ष्मो हे॑मन्त॒ उत॑ नो॒ वस॑न्त॒ इ॒शर॑द् व॒र्षा॒ स्सु॑वि॒तन्नो॑ अस्तु॒ ।
 तेषा॑-मृ॒तूना॑ ऽ॒ शत॑शार॒दाना॑-न्नि॒वात॑ ए॒षाम॑भये॒ स्याम॑ ।
 इ॒दुव॑त्स॒राय॑ परि॒वत्स॑राय॒ सम्॑व॒त्सरा॑य॒ कृ॒णु॑ता बृ॒हन्न॑मः॒ ।
 तेषां॑ व॒यं सु॑म॒तौ य॒ज्ञिया॑नां॒ ज्यो॒गजी॑ता॒ अ॒हता॑ स्स्याम॒ ।

भ॒द्रा॒न्नः॑ श्रे॒य॒ स्स॒म॒नै॒ष्ट॒ दे॒वा॒ स्त्व॒याऽव॒से॒न॒ स॒म॒शी॒ म॒हि॒त्वा ।
 स॒नो॒म॒यो॒ भूः॑ पि॒तो॒ आ॒वि॒श॒स्व॒ श॒न्तो॒का॒य॒ त॒नु॒वे॑ स्यो॒नः॑ ॥ 43 (18)

TS 7.3.12.1, for para No. 44

भू॒तं॑ भ॒व्यं॑ भ॒वि॒ष्य॒द् व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒म॒ ऋ॒ख् सा॒म-य॒जुर् व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मो॒ गा॒य॒त्री त्रि॒ष्टुप् ज॒गती॑ व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मः॑ पृ॒थि॒व्य॒न्त॒रि॒क्षं द्यौर् व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मो॒ ऽग्नि॒र्वा॒यु-स्सू॒र्यो॒ व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मः॑ प्रा॒णो-व्या॒नो-ऽपा॒नो व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मोऽन्नं॑ कृ॒षिर् वृ॒ष्टिर् व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मः॑ पि॒ता पु॒त्रः पौ॒त्रो व॒षट् थ॒स्वाहा॑ ,
 न॒मो॒ भूर्भु॒व॒स्सु॒व॒र्व॒षट् थ॒स्वाहा॑ न॒मः॑ ॥ 44 (19)

1.26 अथर्वशीर्षं

TB 1.5.8.1 to TB 1.5.8.3, for para 45, 46, 47

इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॒ अ॒स्त॒भिः॑ । वृ॒त्रा॒ण्य॒ प्र॒ति॒ष्कु॒तः॑ । ज॒घा॒न॒ न॒वती॑र्न॒व ।
 इ॒च्छ॒न्न-श्व॑स्य॒ यच्छि॑रः । प॒र्व॒तेष्व॑प॒श्रि॒तं । तद्वि॑दच्छ॒र्य॒णा॒व॒ति॑ ।
 अ॒द्राह॑ गो॒रम॑न्व॒त । ना॒म॒ त्वष्टु॑र-पी॒च्यं॑ ॥ इ॒त्था च॒न्द्र॑म॒सो गृ॒हे ।
 इ॒न्द्र॒मि॒द् गा॒थिनो॑ बृ॒हत् ॥ 45

इन्द्र॑ म॒र्केभि॑ र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत । इन्द्र॑ इ॒द्धर्यो॑ स्सचा॑ ॥
 सं मि॒श्रल॑ आव॒चो यु॒जा ॥ इन्द्रो॑ व॒ज्री हि॒रण्य॑यः । इन्द्रो॑ दी॒र्घाय॑ चक्ष॒से ।
 आ॒सूर्य॑ रो॒हय॑द् दि॒वि । वि गो॒भिर॑द्रि॒मैर॑यत् ।
 इन्द्र॑ वा॒जेषु॑ नो अव । स॒हस्र॑ प्र॒धने॑षु च ॥ 46

उग्र॑ उ॒ग्राभि॑-रू॒तिभिः॑ । तमिन्द्रं॑ वा॒ जया॑मसि । म॒हे वृ॒त्राय॑ ह॒न्त॒वे ।
 स वृ॒षा वृ॒षभो॑भुवत् । इन्द्र॑ स्सदा॑ म॒ने कृ॒तः । ओ॒जिष्ठ॑ स्स॒बले॑ हि॒तः ।
 द्यु॒म्नी श्लो॒की स सौ॒म्यः । गि॒रा व॒ज्रो न॑ संभृ॒तः । स॒बलो॑ अ॒नप॑च्युतः ।
 व॒वक्षु॑ रु॒गो अ॒स्तृ॒तः ॥ 47 (20)

1.27 प्रत्यङ्गिरसः

T.B.2.4.2.1 to T.B.2.4.2.4, for para No 48 to 50

चक्षु॑षो हे॒ते म॒नसो॑ हे॒ते । वा॒चो हे॒ते ब्र॒ह्म॒णो हे॒ते ।
 योमा॑ऽघायु-र॒भिदा॑सति । तम॑ग्ने मे॒न्याऽमे॑निं कृ॒णु ।
 योमा॑ चक्षु॒षा यो म॒नसा॑ । यो वा॒चा ब्र॒ह्म॒णाऽघायु॑-र॒भिदा॑सति ।
 तया॑ऽग्ने त्वं मे॒न्या । अ॒मुम॑ मे॒निं कृ॒णु ।
 यत् किञ्चा॑सौ म॒नसा॑ यच्च॑ वा॒चा । य॒ज्ञैर् जु॒होति॑ यजु॒षा ह॒विर्भिः॑ ॥ 48
 तन् मृ॒त्युर् नि॒र्ऋ॒त्या स॒म्वि॑दानः । पु॒रा दि॒ष्टा दा॑हुती र॒स्यह॑न्तु ।
 या॒तु धा॒ना नि॒र्ऋ॒ति रा॒दुर॑क्षः । ते अ॒स्य॑ध्नं त्व॒नृते॑न स॒त्यं ।

इन्द्र॑षिता॒ आज्य॑मस्य॒ मथ्न॑न्तु । मा॒त॒त् स॒मृद्धि॑ यद॒सौ क॑रोति ।

ह॒न्मि॑तेऽहं॒ कृत॑ ह॒विः । यो मे॑ घोर॒मची॑ कृतः ।

अपा॑ञ्चौ त उ॒भौ बा॒हू । अप॑न॒ह्याम्या॑स्यं ॥ 49

अप॑न॒ह्यामि॑ते बा॒हू । अप॑ न॒ह्याम्या॑स्यं । अ॒ग्नेर् दे॒वस्य॑ ब्र॒ह्मणा॑ ।

सर्वं॑ ते ऽव॒धिष्णु॑ कृतं । पु॒राऽमु॑ष्य व॒षट् का॒रात् । य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ न॒स्कृधि॑ ।

स्वि॑ष्ट-म॒स्माकं॑ भूयात् । माऽस्मा॑न् प्रा॒पन्न॑रा॒तयः॑ । अ॒न्तिदू॑रे स॒तो अ॑ग्ने ।

भ्रातृ॑व्यस्या भि॒दास॑तः । व॒षट् का॒रेण॑ व॒ज्रेण॑ । कृ॒त्या ह॒न्मि कृ॒ताम॑हं ।

यो मा॒ नक्तं॑ दि॒वा सा॒यं । प्रा॒त-श्चा॒हो नि॒पीय॑ति ।

अ॒द्या-त॑मिन्द्र॒ वज्रे॑ण । भ्रातृ॑व्यं पा॒दया॑मसि ॥ 50 (21)

T.B.2.5.1.1 to T.B.2.5.1.3, for para 51 to 53

प्रा॒णो र॑क्षति॒ विश्व॑मे॒जत् । इ॒र्यो भू॒त्वा बहु॑धा ब॒हूनि॑ ।

स इ॒त् सर्वं॑ व्या॒नशे॑ । यो दे॒वो दे॒वेषु॑ वि॒भूर॑न्तः ।

आ॒वृ॒द्भू॒दात् क्षे॒त्रिय॑ध्व॒गद् वृ॒षा । त॒मि॒त् प्रा॒णं म॒नसो॑प॒ शिक्ष॑त ।

अ॒ग्रं दे॒वाना॑-मि॒दम॑त्तु नो ह॒विः । म॒नस॑श्चि-त्ते॒दं ।

भू॒तं भ॑व्यं च गु॒प्यते॑ । तद्धि॑ दे॒वेष्व-ग्नियं॑ ॥ 51

आ॒न ए॒तु पु॒रश्च॒रं । स॒ह दे॒वै-रि॒मं ह॒वं ।
 म॒नः श्रे॒यसि॑ श्रे॒यसि॑ । क॒र्मन् य॒ज्ञप॑तिं दधत् ।
 जु॒षतां॑ मे वा॒गिदं॑ ह॒विः । वि॒राड् दे॒वी पु॒रोहि॑ता ।
 ह॒व्यवा॑डन-पा॒यिनी॑ । यया॑ रू॒पाणि॑ बहु॒धा वद॑न्ति ।
 पे॒शांसि॑ दे॒वाः प॒रमे॑ ज॒नित्रे॑ । सा नो॑ वि॒राडन॑प स्फुरन्ती ॥ 52

वा॒ग्दे॒वी जु॒षता॑ मि॒दं ह॒विः । चक्षु॑र् दे॒वानां॑ ज्योति॒रमृ॑ते न्य॒क्तं ।
 अ॒स्य वि॒ज्ञाना॑य बहु॒धा नि॒धीय॑ते । तस्य॑ सु॒म्न-म॑शीमहि ।
 मा नो॑ हा॒सीद् वि॒चक्ष॑णं । आ॒युरि॒न्नः प्र॑तीर्य॒तां ।
 अ॒नन्धा-श्चक्षु॑षा व॒यं । जी॒वा ज्योति॑-र॒शीम॑हि ।
 सु॒वर् ज्योति॑-रु॒तामृ॑तं । श्रो॒त्रेण॑ भ॒द्र मु॒त-शृ॑ण्वन्ति स॒त्यं ।
 श्रो॒त्रेण॑ वा॒चं बहु॑धो॒द्यमा॑नां । श्रो॒त्रेण॑ मो॒दश्च॑ म॒हश्च॑ श्रूय॒ते ।
 श्रो॒त्रेण॑ सर्वा॑ दि॒श आ॑शृ॒णोमि॑ । येन॑ प्रा॒च्या उ॒त दक्षि॑णा ।
 प्र॒तीच्यै॑ दि॒शः शृ॑ण्वन्त्यु॒त्तरा॑त् । तदि॒च्छ्रो॑त्रं बहु॒धोद्य॑मानं ।
 अ॒रान्न॑ नेमिः प॒रिस॑र्वं बभूव ॥ 53 (22)

T.B.2.7.7.1 to T.B.2.7.7.7, for para 54 to 60

सि॒हे व्या॒घ्र उ॒त या॑ पृ॒दाकौ॑ । त्वि॒षि-र॒ग्नौ ब्रा॑ह्म॒णे सू॒र्येया॑ ।
 इन्द्रं॑ या॒ देवी॑ सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न॑ आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॑दाना ।
 या रा॒जन्ये॑ दु॒न्दु-भा॒वाय॑तायां । अ॒श्वस्य॑ क्र॒न्द्ये पु॒रुष॑स्य मा॒यौ ।

इन्द्रं॑ या॒ दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न॒ आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॒दाना॑ ।
या ह॒स्तिनि॑ द्वी॒पिनि॑ या हिर॑ण्ये । त्विषि॑-र॒श्वेषु॑ पु॒रुषे॑षु गो॒षु ॥ 54

इन्द्रं॑ या॒ दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न॒ आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॒दाना॑ ।
रथे॑ अ॒क्षेषु॑ वृष॒भस्य॑ वाजे॑ । वा॒ते पर्ज॑न्ये वरु॒णस्य॑ शु॒ष्मे ।
इन्द्रं॑ या॒ दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न॒ आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॒दाना॑ ।
राड॑सि वि॒राड॑सि । स॒म्राड॑सि स्व॒राड॑सि ।
इन्द्रा॑य त्वा तेज॑स्वते तेज॑स्वन्तः॒ श्रीणा॑मि ।
इन्द्रा॑य त्वौज॑स्वत ओज॑स्वन्तः॒ श्रीणा॑मि ॥ 55

इन्द्रा॑य त्वा प॒यस्व॑ते प॒यस्व॑न्तः॒ श्रीणा॑मि ।
इन्द्रा॑य त्वाऽऽयु॑ष्मत आयु॑ष्मन्तः॒ श्रीणा॑मि ।
तेजो॑ऽसि । तत्ते॑ प्र॒यच्छा॑मि । तेज॑स्वदस्तु मे मुखं॑ ।
तेज॑स्वच्छि॒रो अस्तु॑ मे । तेज॑स्वान् वि॒श्वतः॑ प्र॒त्यङ् ।
तेज॑सा सं पि॒पृग्धि॑मा । ओजो॑ऽसि । तत्ते॑ प्र॒यच्छा॑मि ॥ 56

ओज॑स्वदस्तु मे मुखं॑ । ओज॑स्वच्छि॒रो अस्तु॑ मे ।
ओज॑स्वान् वि॒श्वतः॑ प्र॒त्यङ् । ओज॑सा सं॒पिपृ॑ग्धि मा । प॒योऽसि॑ ।

तत्ते॑ प्र॒यच्छामि॑ । प॒यस्व॑दस्तु मे॒ मुखं॑ । प॒यस्व॑च्छि॒रो अस्तु॑ मे ।
प॒यस्वान्॑ वि॒श्वतः॑ प्र॒त्यङ् । प॒यसा॑ संपि॒पृग्धि॑ मा ॥ 57

आयु॑रसि । तत्ते॑ प्र॒यच्छामि॑ । आयु॑ष्मदस्तु मे॒ मुखं॑ ।
आयु॑ष्मच्छि॒रो अस्तु॑ मे । आयु॑ष्मान् वि॒श्वतः॑ प्र॒त्यङ् ।
आयु॑षा संपि॒पृग्धि॑ मा । इ॒म म॑ग्न आयु॑षे वर्च॑से कृ॒धि ।
प्रि॒यꣳ रे॒तो वरु॑ण सोम॒ राजन् । मा ते॑ वा॒स्मा अ॒दिते॑ शर्म॒ यच्छ॑ ।
विश्वे॑ दे॒वा ज॑रद॒ष्टिर् यथाऽ॑सत् ॥ 58

आयु॑रसि वि॒श्वायु॑रसि । सर्वा॑यु॒रसि॑ सर्व॒मायु॑रसि । यतो॑ वातो॒ मनो॑जवाः ।
यतः॑ क्ष॒रन्ति॑ सि॒न्धवः॑ । तासां॑ त्वा॒ सर्वा॑साꣳ रु॒चा ।

अ॒भिषि॑ञ्चामि वर्च॑सा । स॒मुद्र॑ इ॒वासि॑ ग॒ह्वना॑ । सोम॑ इ॒वास्य॑दा॒भ्यः ।
अ॒ग्निरि॑व वि॒श्वतः॑ प्र॒त्यङ् । सूर्य॑ इ॒व ज्यो॑तिषा वि॒भूः ॥ 59

अपां॑ यो द्र॒वणे॑ र॒सः । तम॑हम॒स्मा आ॑मुष्याय॒णाय॑ ।
तेज॑से ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ गृह्णामि॑ । अपां॑ य ऊ॒र्मो र॒सः ।
तम॑हम॒स्मा आ॑मुष्याय॒णाय॑ । ओज॑से वी॒र्या॑य॒ गृह्णामि॑ ।
अपां॑ यो म॒द्ध्यतो॑ र॒सः । तम॑हम॒स्मा आ॑मुष्याय॒णाय॑ ।

पुष्टै॑ प्र॒जन॒नाय॑ गृ॒ह्णामि॑ । अ॒पां यो॑ य॒ज्ञियो॑ र॒सः ।

तम॒हम॒स्मा आ॑मु॒ष्याय॑णाय । आ॒युषे॑ दी॒र्घायु॑त्वाय गृ॒ह्णामि॑ ॥ 60 (23)

1.28 अन्न सूक्तं

T.B.2.8.8.1 to T.B.2.8.8.4, for para 61 to 63

अ॒हम॒स्मि प्र॒थम॒जा ऋ॒तस्य॑ । पूर्वं॑ दे॒वेभ्यो॑ अ॒मृत॑स्य ना॒भिः ।

यो मा द॑दाति स इ॒ देव॑ मा वाः । अ॒हम॒न्न म॒न्न म॑द॒न्तम॑द्भि ।

पूर्व॑-म॒ग्नेर॑पि द॒हत्य॑न्नं । य॒त्तौ हा॑साते अ॒हमु॒त्तरे॑षु ।

व्या॒त्तम॑स्य प॒शव॑-स्सु॒जंभं॑ । प॒श्यन्ति॑ धी॒राः प्र॑च॒रन्ति॑ पा॒काः ।

ज॒हाम्य॑न्यं न ज॒हाम्य॑न्यं । अ॒हम॒न्नं व॑श॒मिच्च॑रामि ॥ 61

स॒मा॒नम॑र्थं प॒र्ये॑मि भुं॒जत् । को मा म॑न्नं म॒नुष्यो॑ द॒येत॑ ।

प॒रा॒के अ॒न्नं नि॒हितं॑ लो॒क ए॒तत् । वि॒श्वैर् दे॒वैः पि॒तृभि॑र् गु॒प्तम॑न्नं ।

यद॒द्यते॑ लु॒प्यते॑ यत् प॒रोप्य॑ते । श॒त-त॑मी॒सा त॒नूर्मे॑ ब॒भूव॑ ।

म॒हान्तौ॑ च॒रू स॑कृद् दु॒ग्धेन॑ प॒प्रौ । दि॒वञ्च॑ पृ॒श्निं पृ॒थि॒वीं च॑ सा॒कं ।

तथ्सं॑-पि॒बन्तो॑ न॒मि॒नन्ति॑ वे॒धसः॑ । नै॒तद्भू॒यो भ॑वति नो क॒नीयः॑ ॥ 62

अ॒न्नं प्रा॒णम॑न्न म॒पान॑-माहुः । अ॒न्नं मृ॒त्युं त॑मु जी॒वातु॑ माहुः ।

अ॒न्नं ब्र॒ह्माणो॑ ज॒रसं॑ व॒दन्ति॑ । अ॒न्नमाहुः॑ प्र॒जन॑नं प्र॒जानां॑ ।

मो॒घ-म॑न्नं वि॒न्दते॑ अ॒प्र॒चेताः॑ । स॒त्यं ब्र॑वीमि व॒ध इ॒त्थस् त॑स्य ।

नार्य॒मणं॒ पु॒ष्यति॒ नो सखा॑यं । के॒वला॑घो भवति के॒वला॑दी ।
 अ॒हं मे॒घ स्स्त॑नयन् व॒र्ष॒न्नस्मि॑ । मा॒मद॑न्त्य-ह॒मद्म्य॑न्यान् ॥
 अ॒ह॒ꣳ सद॑मृतो भवामि । म॒दादि॑त्या अ॒धि॒ सर्वे॑ तपन्ति । 63

1.29 वा॒ख् सू॒क्तं

T.B.2.8.8.4 for Para 64

दे॒वीं वा॒चम॑ ज॒नय॑न्त॒ यद् वा॒ग्वद॑न्ति । 64

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

दे॒वीं वा॒चम॑ज॒नय॑न्त॒ दे॒वाः । तां वि॒श्वरू॑पाः प॒शवो॑ वदन्ति ।
 सा नो म॒न्द्रेष॑ मूर्जं दु॒हाना॑ । धे॒नुर्वा॑गस्मा-नु॒पसु॑ष्टुतैतु । 64A
 यद् वा॒ग्वद॑न्त्य वि॒चेत॑नानि । रा॒ष्ट्री दे॒वानां॑ निष॒साद॑ म॒न्द्रा ।
 चत॑स्र ऊ॒र्जं दु॒दुहे॑ पयाꣳसि । क्वस्वि॑ द॒स्याः प॒रमं॑ ज॒गाम॑ ॥ 64B

The expansion 64a appearing in TB.2.4.6.10

The expansion 64b appearing in TB.2.4.6.11

TB 2.8.8.4 to TB 2.8.8.5 for Para 65,66

अ॒नन्ता॑-म॒न्ताद॑धि नि॒र्मितां॑ म॒हीं । यस्यां॑ दे॒वा अ॑दधु॒र्भो॑जनानि ।
 ए॒काक्ष॑रां द्वि॒पदाꣳ षट्प॑दाञ्च । वा॒चं दे॒वा उ॑पजीवन्ति वि॒श्वे ।
 वा॒चं दे॒वा उ॑पजीवन्ति वि॒श्वे । वा॒चं ग॒न्धर्वाः॑ प॒शवो॑ म॒नुष्याः॑ ।

वा॒ची॒मा वि॒श्वा भु॒वना-न्य॒र्पिता । सा नो ह॒वं जु॒षता-मि॒न्द्र पत्नी ।
वा॒गक्ष॒रं प्र॒थम॒जा ऋ॒तस्य॑ । वेदा॒नां मा॒ता-ऽमृ॒तस्य॑ नाभिः ॥ 65

सा नो जु॒षाणो॑प य॒ज्ञ मागा॑त् । अ॒वन्ती॑ दे॒वी सु॒हवा॑ मे अस्तु ।
या मृ॒षयो॑ मन्त्र॒ कृतो॑ मनी॒षिणः॑ । अ॒न्वैच्छन्॑ दे॒वा-स्त॑पसा श्रमे॒ण ।
तां दे॒वीं वा॒चं ह॒विषा॑ यजामहे । सा नो दधातु सु॒कृत॑स्य लो॒के ।
च॒त्वारि॑ वाक् परि॒मिता॑ प॒दानि॑ । तानि॑ वि॒दुर् ब्रा॒ह्मणा॑ ये मनी॒षिणः॑ ।
गुहा॒ त्रीणि॑ निहि॒ता ने॒ङ्गय॑न्ति । तुरी॒यं वा॒चो म॒नुष्या॑ वदन्ति ॥ 66

1.30 श्रद्धा सूक्तं

TB 2.8.8.5 to TB 2.8.8.8 for Para 67,68, 69a

श्रद्ध॒याऽग्नि॑ स्समि॒ध्यते॑ । श्रद्ध॒या वि॒न्दते॑ ह॒विः । श्रद्धां॑ भ॒गस्य॑ मूर्ध॒नि ।
वच॒सा वे॒दया॑मसि । प्रि॒यं श्रद्धे॑ द॒दतः॑ । प्रि॒यं श्रद्धे॑ दि॒दास॑तः ।
प्रि॒यं भो॒जेषु॑ यज्व॒सु । इ॒दं म॑ उ॒दितं॑ कृ॒धि ।
यथा॑ दे॒वा अ॒सुरे॑षु । श्रद्धा॑ मु॒ग्रेषु॑ च॒क्रिरे॑ ॥ 67

ए॒वं भो॒जेषु॑ यज्व॒सु । अ॒स्माक॑-मु॒दितं॑ कृ॒धि । श्रद्धां॑ दे॒वा यज॑मा॒नाः ।
वा॒यु-गो॒पा उपा॑सते । श्रद्धा॑ हृ॒दय्य॑या-ऽऽकू॒त्या । श्रद्ध॒या हू॑यते ह॒विः ।

श्रद्धां प्रा॒तर् ह॒वामहे । श्रद्धां म॒द्ध्यन्दि॒नं परि॑ ।
 श्रद्धां॑ सूर्य॒स्य नि॒मृचि॑ । श्रद्धे॒ श्रद्धा॑पये॒ हमा॑ ॥ 68

श्रद्धा दे॒वान-धि॑वस्ते । श्रद्धा वि॒श्व मि॒दं जग॑त् ।
 श्रद्धां का॒मस्य॑ मा॒तरं॑ । ह॒विषा॑ वर्द्ध॒यामसि॑ । 69A

1.31 ब्रह्म सूक्तं

TB 2.8.8.10 to TB 2.8.8.11 for Para 69b to 71

ब्रह्मज॒ज्ञानं॑ प्रथ॒मं पु॒रस्ता॑त् । वि॒सीम॑त-स्सु॒रुचो॑ वे॒न आवः॑ ।
 स बु॒द्धि॒नया॑ उप॒मा अ॒स्य वि॒ष्ठाः । स॒तश्च॑ यो॒नि-म॑स॒तश्च॑ वि॒वः ॥
 पि॒ता-वि॒राजा॑ मृष॒भो-र॑यी॒णां । अ॒न्तरि॑क्षं वि॒श्वरू॑प आ॒विवेश॑ ॥ 69B

तम॒कैर॒भ्यर्च॑न्ति व॒थ्सं । ब्रह्म॑ स॒न्तं ब्रह्म॑णा वर्द्ध॒यन्तः॑ ॥
 ब्रह्म॑ दे॒वान॒जन॑यत् । ब्रह्म॑ वि॒श्वमि॒दं जग॑त् ॥
 ब्रह्म॑णः क्ष॒त्रं निर्मि॑तं । ब्रह्म॑ ब्राह्म॒ण आ॒त्मना॑ ॥
 अ॒न्तर॑स्मि-न्नि॒मे लो॒काः । अ॒न्त वि॒श्वमि॒दं जग॑त् ।
 ब्रह्मै॒व भू॒तानां॑ ज्येष्ठं॑ । तेन॑ कोऽ॒र्हति॑ स्प॒र्द्धि॒तुं ॥ 70

ब्रह्मं॑ दे॒वा-स्त्र॑यस्त्रि॒ंशत् । ब्रह्म॑-न्नि॒न्द्र प्र॑जाप॒ती ।
 ब्रह्म॑न्-ह॒ विश्वा॑ भू॒तानि॑ । ना॒वी वा॒न्त-स्स॒माहि॑ता ॥

चतस्र॑ आ॒शाः प्र॒चरन्त्व॑-॒ग्नयः॑ । इ॒मन्नो॑ य॒ज्ञन्न॑यतु प्र॒जान॑न् ।
घृ॒तं पि॒न्वन्न॑ ज॒रञ् सु॒वीरं॑ । ब्र॒ह्म स॒मिद् भ॑व॒त्याहु॑तीनां ॥ 71

1.32 गो सूक्तं

TB 2.8.8.11 to TB 2.8.8.11 for Para 72

आ॒गावो॑ अ॒गम॑न्नु॒त भ॒द्र-म॑क्रन् । सी॒दन्तु॑ गो॒ष्ठे-र॑णयन्त्व॒स्मे ॥
प्र॒जाव॑तीः पु॒रु रू॒पा इ॒ह स्युः॑ । इ॒न्द्राय॑ पू॒र्वी रु॒षसो॑ दु॒हानाः॑ ।
इ॒न्द्रो य॑ज्व॒ने पृ॑ण॒ते च॑ शि॒क्षति॑ । उ॒पेद॑दाति न स्वं मु॒षाय॑ति ।
भू॒यो भू॒यो र॒यिमि॑दस्य व॒र्द्धय॑न् । अ॒भिन्ने॑ खि॒ल्ले नि॑दधाति दे॒वयुं॑ ।
न ता॑ न॒शन्ति॑ न ता॑ अ॒र्वा ॥ 72

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

न ता॑ न॒शन्ति॑ न॒दभा॑ति तस्करः ।
नैना॑ अ॒मिन्नो॑ व्य॒थिरा॑ दध॒र्षति॑ ।
दे॒वाञ्च॑ या॒भिर् य॑ज॒ते द॑दाति च ।
ज्यो॒गिता॑भि स्स॒चते॑ गो॒पति॑ स्सह ॥ 72A

न ता अर्वा रेणु ककाटो अश्नुते ।
 न सः स्कृतत्र-मुपयन्ति ता अभि ।
 उरुगायमभयं तस्य ता अनु ।
 गावो मर्त्यस्य विचरन्ति यज्वनः । 72B
 Both 72a and 72b appearing in T.B.2.4.6.9

TB 2.8.8.12 for Para 73 to 74

गावो भगो गाव इन्द्रो मे अच्छात् । गाव स्सोमस्य प्रथमस्य भक्षः ।
 इमा या गाव-स्सजनास इन्द्रः । इच्छामी-बृदा मनसा-चिदिन्द्रं ।
 यूयं गावो मेदयथा कृशञ्चित् । अश्लीलं चित् कृणुथा सुप्रतीकं ॥ 73

भद्रं गृहं कृणुथ भद्र वाचः । बृहद्वो वय उच्यते सभासु ।
 प्रजावती स्सूयवसः-रिशन्तीः । शुद्धा अप स्सुप्रपाणे पिबन्तीः ।
 माव स्तेन ईशत माघशःसः । परिवो हेती रुद्रस्य वृज्यात् ।
 उपेद-मुप-पर्चनं । आसु गोषूप पृच्यतां । उपर्षभस्य रेतसि ।
 उपेन्द्र तव वीर्यं ॥ 74 (24)

1.33 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं

TB 2.8.9.1 for Para 75 to 77

ता सूर्या चन्द्रमसा विश्व-भृत्तमा महत् । तेजो वसुमद्राजतो दिवि ।
 सामात्माना चरत स्साम-चारिणा । ययोर्व्रतं नममे जातु देवयोः ।

उ॒भा॒वन्तौ॑ परि॒यात॑ अ॒म्या । दि॒वो न॑ र॒श्मी॑ स्त॒नुतो॑-व्य॒र्णवे॑ ।
 उ॒भा भु॒वन्ती॑ भु॒वना॑ क॒विक्र॑तू । सूर्या॑ न च॒न्द्रा च॑रतो ह॒ताम॑ती ।
 प॒तीद्यु॑मद् वि॒श्व-वि॒दा उ॒भा दि॒वः । सूर्या॑ उ॒भा च॒न्द्रम॑सा वि॒चक्ष॑णा ॥ 75

वि॒श्ववा॑रा व॒रिवो॑ भा व॒रेण्या॑ । ता नो॑ऽव॒तं म॑ति॒मन्ता॑ म॒हि॒व्रता॑ ।
 वि॒श्वव॑परी प्र॒तर॑णा त॒रन्ता॑ । सु॒वर्वि॑दा दृ॒शये॑ भूरि॑ र॒श्मी ।
 सूर्या॑ हि च॒न्द्रा व॑सु॒त्वेष॑-दर्॒शता॑ । म॒नस्वि॑नो ऽभा॒नुच॑रतो॒नु-सं॑दि॒वं ।
 अ॒स्य श्र॑वो न॒द्य स्स॑प्त बि॒भ्रति॑ । द्या॒वा क्षा॑मा पृ॒थि॒वी दर्॒शतं॑ व॒पुः ।
 अ॒स्मे सूर्या॑ च॒न्द्रम॑सा-ऽभि॒चक्षे॑ । श्र॒द्धेक॑-मि॒न्द्र च॑रतो वि॒चर्तु॑रं ॥ 76

पू॒र्वा॒परं॑ च॒रतो॑ मा॒य यै॒तौ । शि॒शू क्री॑डन्तौ परि॒यातो॑ अध्व॒रं ।
 वि॒श्वान्य॑न्यो भु॒वना॑ ऽभि॒चक्षे॑ । ऋ॒तून॑न्यो वि॒दध॑ज्जा॒यते॑ पुनः॑ ।

हि॒र॒ण्यव॑र्णाः शु॒चयः॑ पा॒वका॑ या॒सां राजा॑ ।

या॒सां दे॒वा शि॒वेन॑ मा चक्षु॑षा पश्य॑त ।

आपो॑ भ॒द्रा आ॑दि॒त्यश्या॑मि । 77

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para and so on. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः।
 अग्निंयाँ गर्भं दधिरे विरूपास्ता न आपश्शः स्योना भवन्तु ॥
 यासाँ राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यं जनानां ।
 मधुश्चुत-श्शुचयो याः पावकास्ता न आपश्शः स्योना भवन्तु ॥ 77A
 यासाँ देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षय्या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
 याः पृथिवीं पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपश्शः स्योना भवन्तु ॥
 शिवेन मा चक्षुषा पश्यताप शिशवया तनुवोप स्पृशत त्वचं मे ।
 सर्वाँ अग्नीँ रप्सुषदो हुवे वो मयि वर्चो बलमोजो निधत्त ॥ 77B
 आपो भद्रा घृतमिदाप आसु रग्नीषो मौ बिभ्रत्याप इत्ताः ।
 तीव्रो रसो मधुप्रचा-मरङ्गम आमा प्राणेन सहवर्च सागन् ।
 आदित्यया म्युतवा श्णोम्यामा घोषो गच्छति वाङ्म आसां ।
 मन्ये भेजानो अमृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अतृपं यदा वः ॥ 77C

Expansion 77a appearing in TS 5.6.1.1

Expansion 77b appearing in TS 5.6.1.2

Expansion 77c appearing in TS.5.6.1.4

1.34 नासदासीय सूक्तं

TB 2.8.9.3 to TB 2.8.9.7 for Para 78 to 81

नासदासीन्नो सदासीत्तदानीं । नासीद्रजो नो व्योमा-परोयत् ।
 किमा वरीवः कुहकस्य शर्मन् । अभंः किमासीद्-गहनं गभीरं ॥ 78

न मृत्यु-रमृतं तर्हि न । रात्रिया अह आसीत् प्रकेतः ।
 आनीद वात७ स्वधया तदेकं । तस्माद्भान्यन् न परः किञ्चनास ।
 तम आसी-त्तमसा गूढमग्रे प्रकेतं । सलिल७ सर्व मा इदं ।
 तुच्छे नाभ्वपिहितं यदासीत् । तमसस् तन्महिना जायतैकं ।
 कामस्तदग्रे समवर्त्तताधि । मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् ॥ 79

स तो बन्धुमसति निरविन्दन् । हृदि-प्रतीष्या कवयो मनीषा ।
 तिरश्चीनो विततो रश्मि-रेषां । अधस्विदासी(3) दुपरिस्विदासी(3)त् ।
 रेतोधा आसन् महिमान आसन् । स्वधा अवस्तात् प्रयतिः परस्तात् ।
 को अब्धा वेदक इह प्रवोचत् । कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः ।
 अर्वाग् देवा अस्य विसर्जनाय । अथा को वेद यत आ बभूव ॥ 80

इयं विसृष्टिर् यत आबभूव । यदि वा दधे यदि वा न ।
 यो अस्याद्ध्यक्षः परमे व्योमन् । सो अङ्गवेद यदि वा न वेद ।
 कि७स्विद्वनं क उस वृक्ष आसीत् । यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः ।
 मनीषिणो मनसा पृच्छतेदुतत् । यदद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन् ।
 ब्रह्मवनं ब्रह्म स वृक्ष आसीत् । यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः ॥
 मनीषिणो मनसा विब्रवीमि वः । ब्रह्माद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन् । 81

1.35 भाग्य सूक्तं

TB 2.8.9.7 to TB 2.8.9.9 for Para 82 to 84

प्रा॒तर॒ग्निं प्रा॒तरिन्द्र॑ ह॒वामहे॑ । प्रा॒तर् मि॒त्रा वरु॑णा प्रा॒तरश्चि॑ना ॥
 प्रा॒तर् भ॒गं पू॒षणं ब्र॑ह्मणस्पतिं । प्रा॒तस्सोम॑ मु॒त रु॒द्रं हु॒वेम ॥
 प्र॒तर्जि॑तं भ॒गमु॒ग्रं हु॒वेम । व॒यं पु॒त्रमदि॑तेर्यो वि॒धर्त्ता ।
 आ॒ध्रश्चि॒द्यं म॒न्यमान॑-स्तु॒रश्चित् । रा॒जा चि॒द्यं भ॒गं भ॒क्षीत्या॑ह ॥ 82

भ॒गप्र॑णे॒तर्-भ॒गस॑त्य॒राधः॑ । भ॒गेमां धि॒यमु॒दव॑ द॒दन्नः॑ ।
 भ॒गप्र॑णो॒ जन॑य गो॒भिरश्वैः॑ । भ॒ग प्र॒नृभि॑र् नृ॒वन्त॑स्स्याम ॥
 उ॒तेदा॑नीं भ॒गव॑न्त॒स्स्याम॑ । उ॒त प्र॒पित्व॑ उ॒त म॒द्ध्ये अ॒ह्नां ।
 उ॒तोदि॑ता म॒घव॑न्थ-सू॒र्यस्य॑ । व॒यं दे॒वानां॑ सु॒मतौ स्या॑म ॥
 भ॒ग ए॒व भ॒गवा॑ अस्तु दे॒वाः । तेन॑ व॒यं भ॒गव॑न्त॒ स्स्याम॑ । 83

त॒न्त्वा भ॒ग सर्व॑ इ॒ज्जो॑हवीमि । स॒नो भ॒ग पु॒र ए॒ता भ॒वेह॑ ॥
 स॒मध्व॑रा-योष॒सोऽन॑मन्त । द॒धिक्रा॑वे॒व शु॒चये॑ प॒दाय॑ ।
 अ॒र्वाची॑नं व॒सुवि॑दं भ॒गन्नः॑ । रथ॑मिवाश्वा वा॒जिन॑ आव॒हन्तु॑ ॥
 अ॒श्वाव॑तीर् गो॒मती॑र् न उ॒षासः॑ । वी॒रव॑ती-स्स॒दमु॑च्छन्तु भ॒द्राः ।
 घृ॒तं दु॒हाना॑ वि॒श्वतः॑ प्र॒पीनाः॑ । यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभि॑-स्स॒दानः॑ ॥ 84 (25)

1.36 नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं)

T.B.3.1.1.1 to T.B.3.1.3.3, for para 85 to 112

1. नक्षत्रं – कृत्तिका

देवता – अग्निः

अ॒ग्नि॒र्नः॑ पा॒तु कृ॑त्ति॒काः । नक्ष॑त्रं दे॒वमिन्द्रि॑यं । इ॒दमा॑सां-वि॒चक्ष॑णं ।
ह॒वि॒रा॒सन् जु॑होत॒न । यस्य॑ भा॒न्ति रश्म॑यो यस्य॑ के॒तवः॑ ।
यस्ये॒मा वि॒श्वा भु॑वनानि सर्वा । स कृ॑त्ति॒का भि॒रभि-स॒म्व॑सानः ।
अ॒ग्नि॒र्नो दे॒वस्सु॑वि॒ते द॑धातु ॥ 1

2. नक्षत्रं – रोहिणी

देवता – प्रजापतिः

प्र॒जा॒प॒ते रो॒हि॒णी वे॒तु प॒त्नी । वि॒श्वरू॑पा बृ॒हती चि॒त्रभा॑नुः । 85
सा नो॑ य॒ज्ञस्य॑ सु॒वि॒ते द॑धातु । यथा जी॒वेम॑ श॒रद॑स्स॒वीराः॑ ।
रो॒हि॒णी दे॒व्युद॑गात् पु॒रस्ता॑त् । वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्र॒तिमो॑द॒माना ।
प्र॒जा॒प॒तिꣳ ह॒विषा॑ वर्ध॒यन्ती॑ । प्रि॒या दे॒वाना॑-मु॒पया॑तु य॒ज्ञं ॥ 2

3. नक्षत्रं – मृगशीर्षः

देवता – सोमः

सो॒मो रा॒जा मृ॑गशी॒र॒षेण॑ आ॒गन् । शि॒वं नक्ष॑त्रं प्रि॒यम॑स्य॒ धाम॑ ।
आ॒प्याय॑मानो बहु॒धा जने॑षु । रे॒तः प्र॒जां य॑ज॒माने॑ द॒धातु॑ । 86
य॒त्ते नक्ष॑त्रं मृ॑गशी॒र॒षम॑स्ति । प्रि॒यꣳ रा॒जन् प्रि॒यत॑मं प्रि॒याणां॑ ।
तस्मै॑ ते सोम॒ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ । श॒न्न ए॒धि द्वि॒पदे॑ शंचतु॒ष्पदे॑ ॥ 3

4. नक्षत्रं – आर्द्रा

देवता – रुद्रः

आ॒र्द्राया॑ रु॒द्रः प्र॑थ॒मा न॑ ए॒ति । श्रे॑ष्ठो दे॒वानां॑ प॒तिर॒घ्निया॑नां॑ ।
 नक्ष॑त्रमस्य ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ । मा नः॑ प्र॒जाꣳ री॑रिषन् मोत वी॒रान् ।
 हे॒ती रु॒द्रस्य॑ परि॒णो वृ॑णक्तु । आ॒र्द्रा नक्ष॑त्रं जुषताꣳ ह॒विर्नः॑ । 87
 प्र॒मुञ्च॑मानौ दु॒रितानि॑ वि॒श्वा । अ॒पाघ॑शꣳ सन्नु॒दता॑मरातिं ॥ 4

5. नक्षत्रं – पुनर्वसु

देवता – अदितिः

पुन॑र्नो दे॒व्यदि॑तिः स्पृ॒णोतु॑ । पुन॑र्वसू नः पुन॑रेतां य॒ज्ञं ।
 पुन॑र्नो दे॒वा अभि॑यन्तु स॒र्वे । पुनः॑ पुन॑र्वो ह॒विषा॑ यजामः ।
 ए॒वा न दे॒व्यदि॑तिरन॒र्वा । वि॒श्वस्य॑ भ॒र्त्री ज॑गतः प्र॒तिष्ठा ।
 पुन॑र्वसू ह॒विषा॑ वर्ध॑यन्ती । प्रि॒यं दे॒वाना॑-म॒प्येतु॑ पाथः ॥ 5 (88)

6. नक्षत्रं – पुष्यः

देवता – बृहस्पतिः

बृ॒हस्प॑तिः प्र॒थम॑ञ्जायमानः । ति॒ष्यं नक्ष॑त्रम॒भि सं॑बभूव ।
 श्रे॑ष्ठो दे॒वानां॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णुः । दि॒शो नु॑ सर्वा अभ॑यन्नो अस्तु ।
 ति॒ष्यः पु॒रस्ता॑दु॒त म॑ध्यतो नः । बृ॒हस्प॑तिर् नः परि॑पातु प॒श्चात् ।
 बा॒धे ता॑न् द्वेषो अभ॑यं कृ॒णुतां॑ । सु॒वीर्य॑स्य प॒तय॑स्याम ॥ 6

7. नक्षत्रं – आश्लेषं

देवता – सर्पः

इ॒दꣳ सर्पे॑भ्यो ह॒विर॑स्तु जुष्टं॑ । आ॒श्लेषा॑ येषा मनु॑यन्ति चे॒तः । 89
 ये अ॒न्तरि॑क्षं पृथि॒वी-क्षि॑यन्ति । तेन॑ स्सर्पा॒सो ह॒वमा॑गमिष्ठाः ।

ये रोचने सूर्यस्यापि सर्पाः । ये दिवं देवी-मनुसञ्चरन्ति ।
 येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामं ॥ तेभ्य-स्सर्पेभ्यो मधु-मज्जुहोमि ॥ 7

8. नक्षत्रं - मघा

देवता - पितरः

उपहूताः पितरो ये मघासु । मनोजवस-स्सुकृत-स्सुकृत्याः ।
 ते नो नक्षत्रे हवमागमिष्ठाः । स्वधाभिर् यज्ञं प्रयतं जुषन्तां । 90
 ये अग्निदग्धा येऽनग्नि-दग्धाः । येऽमुँलोकं पितरः क्षियन्ति ।
 याँश्च विद्वयाँ उ च न प्रविद्व । मघासु यज्ञँ सुकृतं जुषन्तां ॥ 8

9. नक्षत्रं - पूर्वफल्गुनी

देवता - अर्यमा

गवां पतिः फल्गुनी-नामसि त्वं । तदर्यमन् वरुण मित्र चारु ।
 तत्त्वा वयँ सनितारँ सनीनां । जीवा जीवन्तमुप सम्विशेम ।
 येनेमा विश्वा भुवनानि सज्जिता । यस्य देवा अनुसँय्यन्ति चेतः । 91
 अर्यमा राजाऽजरस्तु विष्मान् । फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति ॥ 9

10. नक्षत्रं - उत्तर फल्गुनी

देवता - भगः

श्रेष्ठो देवानां भगवो भगासि । तत्त्वा विदुः फल्गुनी-स्तस्य वित्तात् ।
 अस्मभ्यं-क्षत्रमजरँ सुवीर्यं । गोमदश्च-वदुपसन्नु-देह ।
 भगोह दाता भग इत्प्रदाता । भगो देवीः फल्गुनी-राविवेश ।
 भगस्येत्तं प्रसवं गमेम । यत्र देवै-स्सधमादं मदेम । ॥ 10/ 92

11. नक्षत्रं – हस्तः**देवता – सवित**

आ॒या॒तु दे॒व-स्स॒वि॒तो प॒या॒तु । हि॒र॒ण्य॒येन॑ सु॒वृ॒ता र॒थेन॑ ।
 वह॒न॒ हस्त॑ सु॒भ॒गं वि॒द्व॒नाप॑सं । प्र॒य॒च्छ॒न्तं प॑पु॒रिं पु॒ण्य॒म॒च्छ॑ ।
 हस्तः॑ प्र॒य॒च्छ॒ त्व॒मृ॒तं व॑सी॒यः । दक्षि॑णेन॒ प्र॒ति॒गृ॒ष्णी॒म ए॒नत् ।
 दा॒ता॒र-म॒द्य स॒वि॒ता वि॒दे॒य । यो नो॑ ह॒स्ता॒य प्र॑सु॒वाति॑ य॒ज्ञं ॥ 11

12. नक्षत्रं – चित्रा**देवता – त्वष्टा**

त्वष्टा॑ नक्ष॒त्र-म॒भ्येति॑ चि॒त्रां । सु॒भ॒ सु॒सं-यु॒वति॑ रोच॒मानां॑ । 93
 नि॒वे॒शय॑न्न-मृ॒तान् म॒र्त्याश्च॑ । रू॒पाणि॑ पि॒शन् भु॒वनानि॑ वि॒श्वा ।
 तन्न॑स्त्वष्टा॒ तदु॑ चि॒त्रा वि॒चष्टां॑ । तन्नक्ष॑त्रं भू॒रि॒दा अस्तु॑ म॒ह्यं ।
 तन्नः॑ प्र॒जां वी॒र॒वती॑ स॒नोतु॑ । गो॒भिर्नो॑ अ॒श्वै-स्स॒म॒न॒क्तु य॒ज्ञं ॥ 12

13. नक्षत्रं – स्वाती**देवता – वायुः**

वा॒युर् नक्ष॑त्र-म॒भ्येति॑ नि॒ष्ट्यां॑ । ति॒ग्म॒शृ॒ङ्गो वृ॒ष॒भो रो॑रु॒वाणः॑ ।
 स॒मी॒रय॑न् भु॒वना॑ मा॒तरि॒श्वा । अप॑ द्वे॒षासि॑ नु॒दता॑म॒रातीः॑ । 94
 तन्नो॑ वा॒य॒स्तदु॑ नि॒ष्ट्या श्रृ॑णोतु । तन्नक्ष॑त्रं भू॒रि॒दा अस्तु॑ म॒ह्यं ।
 तन्नो॑ दे॒वासो॑ अ॒नु जा॑नन्तु॒ कामं॑ । यथा॑ तरे॒म दु॑रि॒तानि॑ वि॒श्वा ॥ 13

14. नक्षत्रं – विशाखा**देवता – इन्द्राग्नीः**

दू॒र-म॒स्म॒च्छ॒त्र॒वो य॑न्तु॒ भी॒ताः । तदि॒न्द्रा॒ग्नी कृ॑णु॒तां तद् वि॑शा॒खे ।
 तन्नो॑ दे॒वा अ॒नु॒म॒दन्तु॑ य॒ज्ञं । प॒श्चात् पु॒रस्ता॑-द॒भय॑न्नो अस्तु ।

नक्षत्राणा-मधिपत्नी विशाखे । श्रेष्ठा-विन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ । 95

विषूच-शत्रूनपबाधमानौ । अपक्षुध-न्नुदतामरातिं । ॥ 14

15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।
तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।
पृथ्वी सुवर्चा युवति-स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा-च्छोभमाना ।
आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा । उरुं दुहां यंजमानाय यज्ञं ॥ 15/96
(26)

16. नक्षत्रं – अनूराधा

देवता – मित्रः

ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
अनूराधान् हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः ।
चित्रं-नक्षत्र-मुदगात् पुरस्तात् । अनूराधास इति यद् वदन्ति ।
तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥ 16

17. नक्षत्रं – ज्येष्ठा

देवता – इन्द्रः

इन्द्रो ज्येष्ठा मनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्र तूर्ये ततार । 97
तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं ।
पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे ।
इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमद्दुहाना । उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥ 17

18.नक्षत्रं – मूलं**देवता – प्रजापतिः**

मूलं प्रजां वीरवतीं विदेय । पराच्येतु निर्ऋतिः पराचा ।
 गोभिर् नक्षत्रं पशुभिस्समक्तं । अहर् भूयाद् यजमानाय मह्यं । 98
 अहर्नो अद्य सुविते दधातु । मूलं नक्षत्रमिति यद् वदन्ति ।
 पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि । शिवं प्रजायै शिवमस्तु मह्यं ॥ 18

19.नक्षत्रं – पूर्वाषाढा**देवता – आपः**

या दिव्या आपः पयसा संबभूवुः । या अन्तरिक्ष उत पार्थिवीर्याः ।
 यासामषाढा अनुयन्ति कामं । ता न आपः शः स्योना भवन्तु ।
 याश्च कूप्या याश्च नाद्यास्समुद्रियाः । याश्च वैशन्तीरुत प्रासचीर्याः । 99
 यासामषाढा मधु भक्षयन्ति । ता न आपः शः स्योना भवन्तु ॥ 19

20.नक्षत्रं – उत्तराषाढा**देवता – विश्वेदेवः**

तन्नो विश्वे उप शृण्वन्तु देवाः । तदषाढा अभि सम्यन्तु यज्ञं ।
 तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः । कृषिर् वृष्टिर् यजमानाय कल्पतां ।
 शुभ्राः कन्या युवतयस्सुपेशसः । कर्मकृतस्सुकृतो वीर्यावतीः ।
 विश्वान् देवान् हविषा वर्द्धयन्तीः । अषाढाः काम मुपयान्तु यज्ञं ॥

20/100

21.नक्षत्रं – अभिजिद्**देवता – ब्रह्मा**

यस्मिन् ब्रह्माऽभ्यजयत् सर्वमेतत् । अमुञ्च लोक मिदमूच सर्वं ।
 तन्नो नक्षत्र-मभिजिद् विजित्य । श्रियं दधात्वहणीयमानं ।
 उभौ लोकौ ब्रह्मणा सज्जितेमौ । तन्नो नक्षत्र-मभिजिद् विचष्टां ।
 तस्मिन् वयं पृतना स्संजयेम । तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामं ॥ 21

22.नक्षत्रं – श्रवणं**देवता – विष्णुः**

शृण्वन्ति श्रोणा-ममृतस्य गोपां । पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचं । 101
 महीं देवीं विष्णुपत्नी मजूर्या । प्रतीची मेनाञ् हविषा यजामः ।
 त्रेधा विष्णु-रुरुगायो विचक्रमे । महीं दिवं पृथिवी-मन्तरिक्षं ।
 तच्छ्रोणैति श्रव-इच्छमाना । पुण्यञ् श्लोकं यजमानाय कृण्वती ॥ 22

23.नक्षत्रं – श्रविष्ठा**देवता – वसवः**

अष्टौ देवा वसवस्सोम्यासः । चतस्रो देवी रजराः श्रविष्ठाः ।
 ते यज्ञं पान्तु रजसः परस्तात् । सम्वत्सरीण-ममृतञ् स्वस्ति । 102
 यज्ञं नः पान्तु वसवः पुरस्तात् । दक्षिणतो-ऽभियन्तु श्रविष्ठाः ।
 पुण्यन्नक्षत्रमभि सम्विशाम । मा नो अराति-रघशञ् सागन् ॥ 23

24.नक्षत्रं – शतभिषक्**देवता – वरुणः**

क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः । नक्षत्राणां शतभिषग् वसिष्ठः ।
 तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः । शतं सहस्रा भेषजानि धत्तः ।
 यज्ञन्नो राजा वरुण उपयातु । तन्नो विश्वे अभिसम्यन्तु देवाः । 103
 तन्नो नक्षत्रं शतभिषग् जुषाणं । दीर्घमायुः प्रतिरद् भेषजानि ॥ 24

25.नक्षत्रं – पूर्वप्रोष्ठपदा**देवता – अजयेकपादः**

अज एकपाद-दुदगात् पुरस्तात् । विश्वा भूतानि प्रति मोदमानः ।
 तस्य देवाः प्रसवं यन्ति सर्वे । प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः ।
 विभ्राजमान-स्समिधान उग्रः । आन्तरिक्ष-मरुहद-गन्धां ।
 तं सूर्यं देव-मजमेकपादं । प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे ॥ 25 / 104

26.नक्षत्रं – उत्तरप्रोष्ठपदा**देवता – अहिर्बुद्धिनयः**

अहिर्बुद्धिनयः प्रथमान एति । श्रेष्ठो देवानामुत मानुषाणां ।
 तं ब्राह्मणा-स्सोमपा-स्सोम्यासः । प्रोष्ठपदासो अभिरक्षन्ति सर्वे ।
 चत्वार एकमभि कर्म देवाः । प्रोष्ठपदास इति यान् वदन्ति ।
 ते बुद्धिनयं परिषद्यं स्तुवन्तः । अहिं रक्षन्ति नमसोपसद्य ॥ 26

27.नक्षत्रं – रेवती**देवता – पूषा**

पू॒षा रे॒वत्य॑न्वे॒ति प॑न्थां॑ । पु॒ष्टि॒पती॑ प॒शुपा॑ वाज॑ब॒स्त्यौ । 105

इ॒मानि॑ ह॒व्या प्र॑य॒ता जु॑षा॒णा । सु॒गैर्नो॑ या॒नैरु॑प॒यातां॑ य॒ज्ञं ।

क्षु॒द्रान् प॒शून् र॑क्षतु रे॒वती॑ नः । गा॒वो नो॑ अ॒श्वाँ अ॒न्वे॒तु पू॒षा ।

अ॒न्नँ र॑क्षन्तौ बहु॒धा वि॑रू॒पं । वाजँ॑ स॒नुतां॑ य॒जमा॑नाय य॒ज्ञं ॥ 27

28 नक्षत्रं – अश्विनी**देवता – अश्विनी देव**

तद॒श्विना॑-व॒श्वयु॑जोप॒यातां॑ । शु॒भङ्ग॑मि॒ष्टौ सु॒यमे॑भिर॒श्वैः ।

स्व॒न्नक्ष॑त्रँ ह॒विषा॑ यजन्तौ । म॒ध्वा संपृ॑क्तौ य॒जुषा॑ स॒मक्तौ॑ । 106

यौ दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ह॒व्यवा॑हौ । वि॒श्वस्य॑ दू॒ता-व॒मृत॑स्य गो॒पौ ।

तौ नक्ष॑त्रं-जु॒जुषा॑णो-प॒यातां॑ । नमो॑ऽश्वि॒भ्यां कृ॑णुमो-ऽश्व॒युग्भ्यां॑ ॥ 28

29.नक्षत्रं – अपभरणी**देवता – यमः**

अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ । तद् य॒मो रा॒जा भ॑ग॒वान् वि॑च॒ष्टां ।

लो॒कस्य॑ रा॒जा म॒हतो॑ म॒हान् हि॑ । सु॒ग॒न्नः प॑न्था॒मभ॑यं कृ॒णोतु॑ ।

यस्मिन्॑ नक्ष॒त्रे य॒म ए॒ति रा॒जा । यस्मि॑न्ने॒न-म॒भ्यषि॑चन्त दे॒वाः ।

तद॑स्य चि॒त्रँ ह॒विषा॑ य॒जाम॑ । अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ ॥ 29

30. अमावासि

निवेशनी॑ यत्ते॑ दे॒वा अ॒दधुः॑ ।

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

नि॒वेशनी॑ स॒ङ्गमनी॑ वसू॒नां वि॒श्वा रू॒पाणि॑ वसू॒न्या-वे॒शय॑न्ती ।
 स॒हस्र॑पोष॒ः सु॒भगा॑ ररा॒णा सा न॑ आ॒गन् वर्च॑सा स॒मँवि॑दाना ।
 यत्ते॑ दे॒वा अ॒दधुर् भा॒गधे॒य-म॒मावा॑स्ये स॒म्व॑सन्तो म॒हित्वा॑ ।
 सा नो॑ य॒ज्ञं पि॒पृहि॑ वि॒श्ववा॑रे र॒यि॒त्रो धे॒हि सु॒भगे॑ सु॒वीरं॑ ॥ 30/107

(27) This Expansion is appearing in TS 3.5.1.1

31. चन्द्रमा

नवो॑ नवो॑ भवति॑ जा॒यमा॑नो य॒मादि॑त्या अ॒शुमा॑-प्या॒यय॑न्ति ।

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

न॒वो॑ न॒वो भ॒वति॑ जा॒य॒मा॒नाऽ॒ह्नां॑ के॒तु-रु॒ष॒सा मे॒त्य॒ग्रे ।
 भा॒गं दे॒वेभ्यो॑ वि॒दधा॒त्याय॑न् प्र॒च॒न्द्र॒मास्ति॑रति दी॒र्घ॒मायुः॑ ।
 य॒मादि॒त्या अ॒शु॒माप्या॑य॒यन्ति॑ य॒मक्षि॑त-म॒क्षि॒तयः॑ पि॒बन्ति॑ ।
 तेन॑ नो रा॒जा वरु॑णो बृ॒हस्प॑ति रा॒प्याय॑यन्तु भु॒वन॑स्य गो॒पाः ।
 This Expansion is appearing in TS 2.4.14.1

32. अ॒हो रा॒त्र

ये वि॒रूपे॑ स॒मन॑सा स॒म्व्य॑यन्ती । स॒मा॒नं त॑न्तुं परि॒ता-त॑नाते ।
 वि॒भू प्र॒भू अ॒नुभू॑ वि॒श्वतो॑ हु॒वे । ते नो॑ नक्ष॒त्रे ह॒वमा॑गमेतं ।
 व॒यं दे॒वी ब्र॒ह्मणा॑ स॒म्वि॑दा॒नाः । सु॒र॒त्ना॒सो दे॒ववी॑तिं द॒धानाः॑ । 108
 अ॒हो॒रा॒त्रे ह॒विषा॑ व॒र्द्धय॑न्तः । अ॒ति पा॒प्मान॑-म॒तिमु॑क्त्या ग॒मेम॑ ॥

33. उ॒षा

प्र॒त्युव॑ दृ॒श्याय॑ती । व्यु॒च्छन्ती॑ दु॒हिता॑ दि॒वः ।
 अ॒पो म॒ही वृ॑णुते चक्षु॒षा । त॒मो ज्यो॑तिष्-कृ॒णोति॑ सू॒नरी॑ ।
 उ॒दु स्त्रि॑या॒स्सच॑ते सूर्यः । स चा॑ उ॒द्यन्न॑क्ष॒त्र म॑र्चि॒मत् ।
 त॒वे दु॒षो व्यु॑षि सूर्य॑स्य च । सं॒भक्ते॑न ग॒मेम॑हि ॥ 109

34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र मर्चिमत् । भानुमत्तेज उच्छरत् ।
 उप यज्ञमिहागमत् । प्रनक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दुं हवामहे ।
 स न स्सविता सुवथ् सनिं । पुष्टिदां वीरवत्तमं ॥

35. सूर्यः

उदुत्यं चित्रं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ।
 चित्रं देवाना मुदगादनीकं चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः । 110
 आप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्ष सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥

This Expansion is appearing in T.S.1.4.43.1

36. अदितिः

अदितिर्न उरुष्यतु महीमूषु मातरं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.
See notes above.

अदितिर्न उरुष्य-त्वदितिः शर्म यच्छतु । अदितिः पात्व॑ हसः ॥ महीमू
षु मातरं सुव्रताना-मृतस्य पत्नी मवसे हुवेम ।
तुविक्षत्रा-मजरन्ती मरूची सुशर्माण-मदिति सुप्रणीति ॥
This Expansion is appearing in T.S.1.5.11.5

37. विष्णुः

इदं विष्णु प्रतद्विष्णुः ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.
See notes above.

इदं विष्णुर् विचक्रमे त्रेधा निदधे पदं । समूढमस्य पा सुरे ॥
प्रतद्विष्णु स्तवते वीर्याय । मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः ।
यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु । अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा ॥ 111
This Expansion is appearing in TS 1.2.13.1
This Expansion is appearing in TB 2.4.3.4

38. अग्निः

अग्नि॑र् मूर्धा॑ भुवः॑ ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above. See notes above

अग्नि॑र् मूर्धा॑ दि॒वः क॒कुत्पतिः॑ पृ॒थि॒व्या अ॒यं ।
 अ॒पाꣳ रेताꣳ॑सि जि॒न्वति ॥
 भुवा॑ य॒ज्ञस्य॑ रज॒सश्च ने॒ता यत्रा॑ नि॒युद्धिः॑ सच॒से शि॒वाभिः॑ ।
 दि॒वि मूर्धा॑नं दधि॒षे सुव॑र्षां जि॒ह्वा॒ग्ने च॒कृषे॑ ह॒व्यवा॑हं ॥

This Expansion is appearing in T.S.4.4.4.1

39. अनुमती

अनु॑नो-ऽद्या॑नुमति-रन्वि॑दनुमते॒ त्वं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above. See notes above

अनु॑नो-ऽद्या॑नुमति॒ र्य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्यतां॑ ।
 अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्यवा॑हनो भ॒वतां॑ दा॒शुषे॑ म॒यः ।
 अन्वि॑दनुमते॒ त्वं म॒न्यासै॑ शंच॒ नः कृ॑धि ।
 क्र॒त्वे दक्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ण आ॒यूꣳषि॑ ता॒रिषः॑ ।

This Expansion is appearing in TS 3.3.11.3

40. हव्यवाहः (अग्निः)

हव्यवाह७ स्विष्टं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above. See notes above

हव्यवाहमभि-मातिषाहं॥ । रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुं ।
 ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिं । अग्नि७ स्विष्ट कृतमा हुवेम ।
 स्विष्ट मग्ने अभितत् पृणाहि । विश्वा देव पृतना अभिष्य ।
 उरुन्नः पन्थां प्रदिशन् विभाहि ।
 ज्योतिष्मद्धेह्य जरन्न आयुः ॥ 112/28

This Expansion is appearing in TB 2.4.1.4

1.37 नक्षत्र उपहोम मन्त्राः

T.B.3.1.4.1 to T.B.3.1.5.15 for full item No.1.37

1. कृत्तिका

अ॒ग्नये॒ स्वाहा॑ कृ॒त्तिका॑भ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥
 अ॒बा॒न्यै॒ स्वाहा॑ दु॒लायै॑ स्वाहा॑ ॥
 नि॒तल्यै॑ स्वाहा॑ ऽभ्र॒यन्त्यै॑ स्वाहा॑ ॥
 मे॒घय॑न्त्यै॒ स्वाहा॑ व॒र्ष॒यन्त्यै॑ स्वाहा॑ ॥
 चु॒पु॒णी॒कायै॑ स्वाहा॑ ॥

2. रोहिणी

प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ रो॒हिण्यै॑ स्वाहा॑ ॥
 रो॒च॒मा॒नायै॑ स्वाहा॑ प्र॒जाभ्य॑ स्वाहा॑ ॥

3. मृगशीर्षः

सो॒माय॑ स्वाहा॑ मृ॒गशी॑र्षाय॒ स्वाहा॑ ॥
 इ॒न्व॒काभ्य॑ स्स्वाहा॑ ष॒धीभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥
 रा॒ज्याय॑ स्वाहा॑-ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑ ॥ 113

4. आर्द्रा

रु॒द्राय॑ स्वा॒हा ऽऽर्द्रा॑यै॒ स्वाहा॑ ॥
 पि॒न्व॒मा॒नायै॑ स्वा॒हा प॒शु॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥

5. पुनर्वसु

अ॒दि॒त्यै॑ स्वा॒हा पु॒नर्व॑सु॒भ्यां ।
 स्वा॒हा भू॒त्यै॑ स्वा॒हा प्र॒जा॒त्यै॑ स्वा॒हा ॥

6. पुष्यः

बृ॒ह॒स्प॒तये॑ स्वा॒हा ति॒ष्या॑य॒ स्वाहा॑ । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒साय॑ स्वा॒हा ॥

7. आश्रेष

स॒र्पे॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ऽऽश्रे॑षा॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ।
 द॒न्द॒शू॒के॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥

8. मघा

पि॒तृ॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ म॒घा॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा ऽन॒घा॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ऽग॒दा॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा रु॒न्ध॒ती॒भ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥ 114

9. पूर्व फल्गुनी

अ॒र्य॒म्णे॒ स्वा॒हा॒ फ॒ल्गु॒नी॒भ्या॒ स्वा॒हा॑ ॥

प॒शु॒भ्य॒ स्स्वा॒हा॑ ॥

10. उत्तर फल्गुनी

भ॒गाय॒ स्वा॒हा॒ फ॒ल्गु॒नी॒भ्या॒ स्वा॒हा॑ ॥

श्रै॒ष्ठ्या॒य॒ स्वा॒हा॑ ॥

11. हस्तः

स॒वि॒त्रे॒ स्वा॒हा॒ ह॒स्ता॒य॒ ।

स्वा॒हा॒ द॒द॒ते॒ स्वा॒हा॒ पृ॒ण॒ते॒ ।

स्वा॒हा॒ प्र॒य॒च्छ॒ते॒ स्वा॒हा॒ प्र॒ति॒गृ॒भ्ण॒ते॒ स्वा॒हा॑ ॥

12. चित्रा

त्व॒ष्ट्रे॒ स्वा॒हा॒ चि॒त्रा॒यै॒ स्वा॒हा॑ ॥

चै॒त्रा॒य॒ स्वा॒हा॒ प्र॒जा॒यै॒ स्वा॒हा॑ ॥

13. स्वाति

वा॒य॒वे॒ स्वा॒हा॒ नि॒ष्ट्या॒यै॒ स्वा॒हा॑ ॥

का॒म॒चा॒रा॒य॒ स्वा॒हा॒ ऽभि॒जि॒त्यै॒ स्वा॒हा॑ ॥

14. विशाखा

इन्द्रा॑ग्नि॒भ्या॒ स्वा॒हा॒ विशा॑खा॒भ्या॒ स्वा॒हा॒ ।

श्रै॒ष्ठा॒य॒ स्वा॒हा॒ ऽभि॒जि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ ॥

15. पौर्णमासि

पौ॒र्ण॒मा॒स्यै॒ स्वा॒हा॒ का॒मा॒य॒ स्वा॒हा॒ ग॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ ॥ 115 (29)

16. अनूराधा

मि॒त्रा॒य॒ स्वा॒हा॒-अ॒नू॒रा॒धे॒भ्य॒ स्स्वा॒हा॒ ।

मि॒त्र॒धे॒या॒य॒ स्वा॒हा॒ ऽभि॒जि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ ॥

17. ज्येष्ठा

इन्द्रा॑य॒ स्वा॒हा॒ ज्ये॒ष्ठा॒यै॒ स्वा॒हा॒ ।

ज्यै॒ष्ठा॒य॒ स्वा॒हा॒-अ॒भि॒जि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ ॥

18. मूलं

प्र॒जा॒प॒तये॒ स्वा॒हा॒ मू॒ला॒य॒ स्वा॒हा॒ । प्र॒जा॒यै॒ स्वा॒हा॒ ॥

19. पूर्वाषाढा

अ॒द्भ्य॒ स्स्वा॒हा॒ ऽषा॑ढा॒भ्य॒ स्स्वा॒हा॒ ।

स॒मु॒द्रा॒य॒ स्वा॒हा॒ का॒मा॒य॒ स्वा॒हा॒ ।

अ॒भि॒जि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ ॥

20. उत्तराषाढा

वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्य॑ स्स्वाहा॑ ऽषा॒ढाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

अ॒न॒प॒ज॒य्याय॑ स्वाहा॑ जि॒त्यै स्वाहा॑ ॥ 116

21. अभिजित्

ब्र॒ह्म॒णे स्वाहा॑ ऽभि॒जिते॑ स्वाहा॑ ।

ब्र॒ह्म॒लो॒काय॑ स्वाहा॑ ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑ ॥

22. श्रवणं

वि॒ष्णवे॑ स्वाहा॑ श्रो॒णायै॑ स्वाहा॑ ।

श्लो॒काय॑ स्वाहा॑ श्रु॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥

23. श्रविष्ठा

व॒सुभ्य॑ स्स्वाहा॑ श्र॒विष्ठाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

अ॒ग्राय॑ स्वाहा॑ प॒रीत्यै॑ स्वाहा॑ ॥

24. शतभिषक्

व॒रु॒णाय॑ स्वाहा॑ श॒तभि॑षजे॑ स्वाहा॑ ।

भै॒षजे॑भ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

25. पूर्व प्रोष्ठपदा

अजायै॑कपदे॑ स्वाहा॑ प्रोष्ठपदे॑भ्य॑ स्स्वाहा॑ । 117

तेज॑से स्वाहा॑ ब्रह्म॑वर्चसाय॑ स्वाहा॑ ॥

26. उत्तर प्रोष्ठपदा

अह॑ये बु॒ध्निया॑य स्वाहा॑ प्रोष्ठपदे॑भ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

पति॑ष्ठायै॑ स्वाहा॑ ॥

27. रेवति

पू॒ष्णे स्वाहा॑ रेवत्यै॑ स्वाहा॑ ।

प॒शुभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

28. अश्विनी

अश्वि॑भ्या॒ स्वाहा॑ ऽश्वयु॑ग्भ्या॒ स्वाहा॑ ।

श्रो॒त्राय॑ स्वाहा॑ श्रुत्यै॑ स्वाहा॑ ॥

29. अपभरणि

यमा॑य स्वाहा॑ ऽपभर॑णीभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

राज्या॑य स्वाहा॑ ऽभिजि॑त्यै स्वाहा॑ ॥

30. अमावासि

अम॑वास्यायै॑ स्वाहा॑ कामा॑य स्वाहा॑ ऽग॑त्यै स्वाहा॑ ॥ 118 (30)

31. चन्द्रमा

च॒न्द्र॒म॒से॒ स्वा॒हा॑ प्र॒ती॒दृ॒श्या॒यै॒ स्वा॒हा॑ ।
 अ॒हो॒रा॒त्रे॒भ्य॒ स्स्वा॒हा॑-ऽर्द्ध॒मा॒से॒भ्य॒ स्स्वा॒हा॑ ।
 मा॒से॒भ्य॒ स्स्वा॒हर्तु॑भ्य॒ स्स्वा॒हा॑ । स॒व॒त्स॒राय॒ स्वा॒हा॑ ॥

32. अहो रात्री

अ॒हे॒ स्वा॒हा॑ रा॒त्रि॒यै॒ स्वा॒हा॑ ।
 अ॒ति॒मु॒क्त्यै॒ स्वा॒हा॑ ॥

33. उषा

उ॒ष॒से॒ स्वा॒हा॑ व्यु॒ष्ट्यै॒ स्वा॒हा॑ ।
 व्यू॒षु॒ष्यै॒ स्वा॒हा॑ व्यु॒च्छन्त्यै॒ स्वा॒हा॑ ।
 व्यु॒ष्टायै॒ स्वा॒हा॑ ॥

34. नक्षत्रः

नक्ष॒त्राय॒ स्वा॒हो॒दे॒ष्यते॒ स्वा॒हा॑ । 119
 उ॒द्य॒ते॒ स्वा॒हो॒-दि॒ताय॒ स्वा॒हा॑ ।
 ह॒र॒से॒ स्वा॒हा॑ भ॒र॒से॒ स्वा॒हा॑ ।
 भ्रा॒ज॒से॒ स्वा॒हा॑ ते॒ज॒से॒ स्वा॒हा॑ ।
 त॒प॒से॒ स्वा॒हा॑ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒साय॒ स्वा॒हा॑ ॥

35. सूर्यः

सूर्या॑य स्वा॒हा नक्ष॑त्रेभ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥

प्रति॒ष्ठायै॑ स्वा॒हा ॥

36. अदितिः

अदि॒त्यै स्वा॒हा प्रति॒ष्ठायै॑ स्वा॒हा ॥

37. विष्णुः

विष्ण॑वे स्वा॒हा य॒ज्ञाय॑ स्वा॒हा । प्रति॒ष्ठायै॑ स्वा॒हा ॥ 120

दधिक्राव॑णो अ॒कारि॑षं

TS 7.4.19.4 for para 121

दधि॑क्राव॒णो अ॒कारि॑षं जि॒ष्णो रश्च॑स्य वा॒जिनः॑ ।

सु॒रभि॑ नो मु॒खा क॒रत् प्र॒ण आयू॑षि ता॒रिषत्॑ ।

आपो॑हि॒ष्ठा म॒योभु॑वस्ता न ऊ॒र्जे द॒धात॑न । म॒हे र॒णाय॑ चक्ष॑से ।

यो व॒श्शि॑वत॒मो र॒सस्त॑स्य भा॒जय॑ते ह नः ।

उ॒शती॑रि॒व मा॒तरः॑ । तस्मा॑ अ॒रङ्ग॑मा॒म वो॒ यस्य॑ क्ष॒याय॑ जि॒न्वथ॑ ।

आपो॑ ज॒नय॑था च नः ॥ 121 (32)

1.38 वरुण सूक्तं

(TS 1.5.11.3)

उदु॒त्त॒मं॑ वरु॒ण पा॒श॒म॒स्म-द॒वा॒ध॒मं॑ वि॒म॒ध्य॒म॒७ श्र॒थाय॑ ।
अ॒था व॒य॒मा॒दि॒त्य व्र॒ते त॒वा॒ना॒ग॒सो अ॒दि॒त॒ये स्या॒म ॥

(TS 1.2.8.1)

अ॒स्त॒भ॒ना॒द्द॒ध्या-मृ॒ष॒भो अ॒न्त॒रि॒क्ष-म॒मि॒मी॒त-व॒रि॒मा॒णं पृ॒थि॒व्या
आ॒ऽसी॒द॒द्वि॒श्वा भु॒व॒ना॒नि स॒म्रा॒ड् वि॒श्वे॒त्ता॒नि वरु॒णस्य॑ व्र॒ता॒नि ॥

(TS 3.4.11.6)

य॒त्किञ्चे॒दँ वरु॒ण दै॒व्ये ज॒नेऽभि॒द्रो॒हं म॒नु॒ष्या-श्च॒रा॒म॒सि ।
अ॒चि॒त्ती-य॒त्त॒व-ध॒र्मा यु॒यो॒पि॒म-मा॒न॒स्त॒स्मा दे॒न॒सो दे॒व री॒रि॒षः ॥

(TS 3.4.11.6)

कि॒त॒वा॒सो य॒द्रि॒रि॒पु॒र्न दी॒वि य॒द्वा घा स॒त्य-मु॒त॒य॒न्न वि॒द्म ।
स॒र्वा॒ता॒वि॒ष्य शि॒थि॒रे॒व दे॒वा॒था॒ते-स्या॒म वरु॒ण प्रि॒या॒सः ॥

(TS 1.5.11.3)

अ॒व॒ते॒हे॒डो वरु॒ण न॒मो॒भि॒र॒व य॒ज्ञे-भि॒री॒म॒हे ह॒वि॒र्भिः॑ ।
क्ष॒य॒न्न स्म॒भ्य म॒सुर-प्र॒चे॒तो रा॒ज॒न्ने॒ना॒ऽसि शि॒श्र॒थः कृ॒ता॒नि ॥

(T.S. 2.1.11.6)

त॒त्वा॒या॒मि ब्र॒ह्म॒णा व॒न्द॒मा॒न स्त॒दा॒शा॒स्ते य॒ज॒मा॒नो ह॒वि॒र्भिः॑ ।
अ॒हे॒ड॒मा॒नो वरु॒णे॒ह बो॒द्ध्यु॒रु॒श॒ऽस मा॒ न आ॒युः प्र॒मो॒षीः॑ ॥ 122 (33)

1.39 पवमान सूक्तं

TS 5.6.1.1

हिर॒ण्यव॑र्णाः शु॒चयः॑ पाव॒का या॑सु॒जातः॑ क॒श्यपो॑ या॒स्विन्द्रः॑ ।
 अ॒ग्निँया॑ गर्भ॑दधिरे वि॒रूपा॒स्ता न॒ आप॑श्श॒स्यो॒ना भ॑वन्तु ॥
 यासा॑ञ् राजा वरु॒णो या॑ति म॒ध्ये स॒त्यानृ॑ते अ॒वप॑श्यन् जना॑नां ।
 म॒धुश्चु॒त-श्शु॑चयो॒याः पाव॑कास्ता न॒ आप॑श्श॒स्यो॒ना भ॑वन्तु ॥
 यासां॑ दे॒वादि॒वि कृ॑ण्वन्ति भ॒क्षँया॑ अ॒न्तरि॑क्षे बहु॒धा भ॑वन्ति ।
 याः पृ॒थि॒वीं प॑य॒सो॒न्दन्ति॑ शु॒क्रास्ता॑ न॒ आप॑श्श॒स्यो॒ना भ॑वन्तु ॥
 शि॒वेन॑ मा चक्षु॒षा प॑श्यताप शि॒शव॑या त॒नुवो॑-प॒स्पृश॑त त्वच॑मै ।
 सर्वा॑ञ् अ॒ग्नीञ् र॑प्सुषदो हुवे वो मयि॑ वर्चो॑
 ब॒लमो॑जो नि॒धत्त॑ ॥ 123 (34)

TB 1.4.8.1 (for item No. 124 to 129)

प॒वमा॑न-स्सुव॒र्जनः॑ । प॒वित्रे॑ण वि॒चर्ष॑णिः । यः पो॒ता स पु॑नातु मा ।
 पु॒नन्तु॑ मा दे॒वज॑नाः । पु॒नन्तु॑ मन वो॒धिया॑ । पु॒नन्तु॑ विश्व॑ आय॒वः ।
 जा॒तवे॑दः प॒वित्र॑वत् । प॒वित्रे॑ण पु॒नाहि॑ मा । शु॒क्रेण॑ दे॒व दी॑द्यत् ।
 अ॒ग्ने कृ॑त्वा-कृ॒तूञ् र॑नु ॥ 124

य॒त्ते॒ प॒वि॒त्र-म॒र्चि॒षि । अ॒ग्ने॒ वि॒त॒त-म॒न्त॒रा । ब्र॒ह्म॒ ते॒न पु॒नी॒म॒हे ।
 उ॒भा॒भ्यां॑ दे॒व स॒वि॒तः॑ । प॒वि॒त्रे॒ण स॒वे॒न च॑ । इ॒दं ब्र॒ह्म पु॒नी॒म॒हे ।
 वै॒श्व॒दे॒वी पु॒न॒ती दे॒व्या॒गात्॑ । य॒स्यै॒ ब॒ह्वी-स्त॒नु॒वो॑ वी॒त॒प॒ष्ठाः॑ ।
 त॒या म॒द॒न्त-स्स॒ध॒माद्यै॑षु । व॒य॒ꣳ स्या॒म प॒त॒यो॒र॒यी॒णां ॥ 125

वै॒श्व॒ान॒रो र॒श्मि॒भि॒र्मा पु॒ना॒तु॑ । वा॒तः प्रा॒णे॒न॑ षि॒रो म॒यो भूः॑ ।
 द्या॒वापृ॒थि॒वी प॒य॒सा प॒यो॒भिः॑ । ऋ॒ता॒व॒री य॒ज्ञि॒ये मा पु॒नी॒तां॑ ।
 बृ॒ह॒द्भि-स्स॒वि त॒स्तृ॒भिः॑ । व॒र्षि॒ष्ठैर्-दे॒व॒म॒न्म॒भिः॑ ।
 अ॒ग्ने दक्षैः॑ पु॒ना॒हि॒मा । ये॒न दे॒वा अ॒पु॒न॒त॑ ।
 ये ना॒पो दि॒व्य॒ङ्क॒शः॑ । ते॒न दि॒व्ये॒न ब्र॒ह्म॒णा ॥ 126

इ॒दं ब्र॒ह्म पु॒नी॒म॒हे । यः पा॒व॒मा॒नी-र॒द्ध॒ये॒ति॑ ।
 ऋ॒षि॒भि-स्सं॒भृ॒तꣳ र॒सं॑ । स॒र्वꣳ स पू॒त॒म॒श्ना॒ति॑ ।
 स्व॒दि॒तं मा॒त॒रि॒श्व॒ना । पा॒व॒मा॒नी॒र्यो अ॒द्ध॒ये॒ति॑ ।
 ऋ॒षि॒भि-स्सं॒भृ॒तꣳ र॒सं॑ । त॒स्मै॒ सर॒स्व॒ती दु॒हे॑ ।
 क्षी॒रꣳ स॒र्पि म॒धू॒द॒कं॑ । पा॒व॒मा॒नी-स्स्व॒स्त्य॒य॒नीः॑ ॥ 127

सु॒दु॒घा॒हि प॒य॒स्व॒तीः॑ । ऋ॒षि॒भि-स्सं॒भृ॒तो र॒सः॑ ।
 ब्रा॒ह्म॒णेष्व॒-मृ॒तꣳ हि॒तं॑ । पा॒व॒मा॒नीर् दि॒श॒न्तु॑ नः ।

इ॒मं लो॒कम॒थो अ॒मुं । का॒मा॒न्त्-स॒म॒र्ध॒न्तु नः ।
 दे॒वीर्दे॒वैः स॒मा भृ॒ताः । पा॒व॒मा॒नी-स्स्व॒स्त्य॒यनीः ।
 सु॒दु॒घा॒हि घृ॒तश्चु॒तः । ऋ॒षि॒भि-स्सं॒भृ॒तो र॒सः ॥ 128

ब्रा॒ह्म॒णेष्व॒-मृ॒तं हि॒तं । येन॑ दे॒वाः प॒वि॒त्रेण॑ । आ॒त्मा॒नं पु॒न॒ते स॒दा ॥
 तेन॑ स॒हस्र॑ धा॒रेण॑ । पा॒व॒मा॒न्यः पु॒न॒न्तु मा । प्रा॒जा॒प॒त्यं प॒वि॒त्रं ॥
 श॒तो॒द्याम॑ हिर॒ण्म॒यं । तेन॑ ब्र॒ह्म वि॒दो व॒यं ।
 पू॒तं ब्र॒ह्म पु॒नीम॑हे । इ॒न्द्र-स्सु॒नी॒ती स॒ह मा पु॒नातु॑ ।
 सोम॑-स्स्व॒स्त्या व॒रु॒ण-स्स॒मी॒च्या । य॒मो रा॒जा प्र॒मृ॒णाभिः॑ पु॒नातु॑मा ।
 जा॒तवे॑दा मो॒र्ज॒य॒न्त्या पु॒नातु॑ । ओं भूर्भु॒वस्सु॒वः ॥ 129

TB 3.5.11.1

तच्छँ॑यो॒रा वृ॒णीम॑हे । गा॒तुं य॒ज्ञाय॑ । गा॒तु य॒ज्ञप॑तये ।
 दै॒वीस्व॒स्ति-र॒स्तुनः॑ । स्व॒स्तिर्-मा॒नु॒षेभ्यः॑ ।
 ऊ॒र्ध्वं जि॑गातु भे॒ष॒जं । श॒न्नो अ॒स्तु द्वि॒पदे॑ । शं॒चतु॑ष्पदे ॥ 130 (36)
 ओं शा॒न्तिः शा॒न्तिः शा॒न्तिः ॥

(उदकशान्ति समाप्तं)

1.40 नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)

1. नक्षत्रं – कृत्तिका

अ॒ग्नि॒र्नः॑ पा॒तु कृ॑त्ति॒काः । नक्ष॑त्रं दे॒वमिन्द्रि॑यं । इ॒दमा॑सां-वि॒चक्ष॑णं ।
ह॒वि॒रा॒सन् जु॑होत॒न । यस्य॑ भा॒न्ति रश्मि॑यो यस्य॑ के॒तवः॑ ।
यस्ये॒मा वि॒श्वा भु॑वनानि सर्वा॑ । स कृ॑त्ति॒का भि॒रभि-स॒म्व॑सानः ।
अ॒ग्नि॒र्नो दे॒वस्सु॑वि॒ते द॑धातु ॥

अ॒ग्नये॑ स्वा॒हा कृ॑त्ति॒काभ्य॑ स्वा॒हा ॥

अ॒बा॒यै स्वा॒हा दु॒लायै॑ स्वा॒हा ॥

नि॒त॒ल्यै स्वा॒हा ऽभ्र॑य॒न्त्यै स्वा॒हा ॥

मे॒घ॒य॒न्त्यै स्वा॒हा व॒र्ष॒य॒न्त्यै स्वा॒हा ॥

चु॒पु॒णी॒कायै॑ स्वा॒हा ॥ १

(कृत्तिका नक्षत्र देवतायै अग्नये नमः)

2. नक्षत्रं – रोहिणी

प्र॒जा॒प॒ते रो॒हि॒णी वे॒तु प॒त्नी । वि॒श्वरू॑पा बृ॒हती॑ चि॒त्रभा॑नुः ।
सा नो॑ य॒ज्ञस्य॑ सु॒वि॒ते द॑धातु । यथा॑ जी॒वेम॑ श॒रद॑स्स॒वीराः॑ ।
रो॒हि॒णी दे॒व्युद॑गात् पु॒रस्ता॑त् । वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्र॒तिमो॑द॒माना॑ ।
प्र॒जा॒प॒तिꣳ ह॒विषा॑ वर्ध॒यन्ती॑ । प्रि॒या दे॒वाना॑-मु॒पया॑तु य॒ज्ञं ॥

प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ रोहि॒ण्यै॒ स्वाहा॑ ।

रोच॑मानायै॒ स्वाहा॑ प्र॒जाभ्य॑ स्वाहा॑ ॥ 2

(रोहिणी नक्षत्र देवतायै प्रजापतये नमः)

3. नक्षत्रं – मृगशीर्षः

सोमो॑ रा॒जा मृ॒गशी॑र॒षेण॑ आ॒गन् । शि॒वं नक्ष॑त्रं प्रि॒यम॑स्य॒ धाम॑ ।

आप्या॑य॒मानो॑ बहु॒धा जने॑षु । रे॒तः प्र॒जां य॑ज॒माने॑ दधातु ।

यत्ते॑ नक्ष॒त्रं मृ॒गशी॑र॒षम॑स्ति । प्रि॒यं राज॑न् प्रि॒यत॑मं प्रि॒याणां॑ ।

तस्मै॑ ते सोम॒ हवि॑षा वि॒धेम॑ । शन्न॑ ए॒धि द्वि॒पदे॑ शंचतु॒ष्पदे॑ ॥

सोमा॑य॒ स्वाहा॑ मृ॒गशी॑र॒षाय॑ स्वाहा॑ ।

इ॒न्वका॑भ्य॒ स्स्वाहा॑ष॒धीभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

रा॒ज्याय॑ स्वाहा-ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑ ॥ 3

(मृगशीर्ष नक्षत्र देवतायै सोमाय नमः)

4. नक्षत्रं – आर्द्रा

आ॒र्द्रया॑ रु॒द्रः प्र॑थ॒मा न॑ ए॒ति । श्रे॑ष्ठो दे॒वानां॑ पति॒रघ्नियानां॑ ।

नक्ष॑त्रमस्य॒ हवि॑षा वि॒धेम॑ । मा नः॑ प्र॒जां री॑रिषन् मो॒त वी॑रान् ।

हे॒ती रु॒द्रस्य॑ परि॒णो वृ॑णक्तु । आ॒र्द्रा नक्ष॑त्रं जुष॒तां ह॒विर्नः॑ ।

प्र॒मुञ्च॑मानौ दु॒रितानि॑ वि॒श्वा । अ॒पाघ॑शं सन्नु-द॒ताम॑रातिं ॥

॥
रु॒द्राय॑ स्वा॒हाऽऽर्द्रा॑यै स्वा॒हा ।

पि॒न्वमा॑नायै स्वा॒हा प॒शुभ्य॑ स्स्वा॒हा ॥ 4

(आर्द्रा नक्षत्र देवतायै रुद्राय नमः)

5.नक्षत्रं – पुनर्वसु

पु॒न॒र्नो॑ दे॒व्यदि॑तिः स्पृ॒णोतु॑ । पु॒न॒र्वसू॑ नः पु॒न॒रेतां॑ य॒ज्ञं ।
पु॒न॒र्नो॑ दे॒वा अ॒भिय॑न्तु॒ सर्वे॑ । पु॒नः॑ पु॒न॒र्वो ह॒विषा॑ य॒जामः॑ ।
ए॒वा न॑ दे॒व्यदि॑तिर॒न॒र्वा । वि॒श्वस्य॑ भ॒र्त्री ज॒गतः॑ प्र॒तिष्ठा॑ ।
पु॒न॒र्वसू॑ ह॒विषा॑ व॒र्धय॑न्ती । प्रि॒यं दे॒वाना॑-म॒प्येतु॑ पा॒थः ॥

अ॒दि॒त्यै स्वा॒हा पु॒न॒र्वसु॑भ्यां ।

स्वा॒हा भू॒त्यै स्वा॒हा प्र॒जात्यै॑ स्वा॒हा ॥ 5

(पुनर्वसु नक्षत्र देवतायै अदित्यै नमः)

6.नक्षत्रं – पुष्यः

बृ॒हस्प॑तिः प्र॒थम॑ञ्जायमानः । ति॒ष्यं न॑क्ष॒त्रम॒भि सं॑ब॒भूव॑ ।
श्रे॒ष्ठो दे॒वानां॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णुः । दि॒शो नु॑ सर्वा॒ अभ॑य॒न्नो अ॑स्तु ।
ति॒ष्यः पु॒रस्ता॑दु॒त म॑ध्य॒तो नः॑ । बृ॒हस्प॑तिर् नः॑ प॒रिपा॑तु प॒श्चात् ।
बा॒धे ता॑न् द्वे॒ष्टो अ॑भयं कृ॒णुतां॑ । सु॒वीर्य॑स्य प॒तय॑स्याम ॥

बृ॒ह॒स्प॒तये॒ स्वा॒हा ति॒ष्या॒य स्वा॒हा ।

ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒साय॒ स्वा॒हा ॥ 6

(पुष्य नक्षत्र देवतायै बृहस्पतये नमः)

7. नक्षत्रं – आश्रेषं

इ॒दं॑ स॒र्पे॒भ्यो॑ ह॒विर॑स्तु जु॒ष्टं॑ । आ॒श्रेषा॑ ये॒षा म॑नु॒यन्ति॑ चे॒तः॑ ।
ये अ॒न्तरि॑क्षं पृ॒थि॒वीं-क्षि॑यन्ति । ते॒न स्स॑र्पा॒सो ह॑व॒माग॑मि॒ष्ठाः ।
ये रो॑च॒ने सूर्य॑स्यापि सर्पाः । ये दि॒वं दे॒वी-म॑नु॒सञ्च॑रन्ति ।
येषा॑मा॒श्रेषा॑ अ॒नु॒यन्ति॑ का॒मं॑ । तेभ्य॑-स्स॒र्पे॒भ्यो म॑धु-म॒ज्जु॑होमि ॥

स॒र्पे॒भ्य स्स्वा॒हा ॥ आ॒श्रेषा॑भ्य॒ स्स्वा॒हा ॥

द॒न्द॒शू॒के॒भ्य स्स्वा॒हा ॥ 7

(आश्रेषा नक्षत्र देवतायै सर्पेभ्यो नमः)

8. नक्षत्रं – मघा

उ॒प॒हू॒ताः पि॒तरो॑ ये म॒घासु॑ । म॒नो॑ज॒वस॑-स्सु॒कृत॑-स्सु॒कृ॒त्याः ।
ते नो॑ नक्ष॒त्रे ह॑व॒माग॑मि॒ष्ठाः । स्व॒धाभि॑र् य॒ज्ञं प्र॑य॒तं जु॑षन्तां ।
ये अ॒ग्नि॒दग्धा॑ येऽन॒ग्नि-द॑ग्धाः । येऽमुँ॒ल्लो॒कं पि॒तरः॑ क्षि॒यन्ति॑ ।
याँश्च॑ वि॒द्ययाँ॑ उ च न प्र॒वि॒द्य । म॒घासु॑ य॒ज्ञं सु॒कृतं॑ जुषन्तां ॥
पि॒तृ॒भ्य स्स्वा॒हा म॒घा॒भ्यः॑ ।

स्वाहा ऽनघाभ्य स्स्वाहा ऽगदाभ्यः ।

स्वाहारुन्धतीभ्य स्स्वाहा ॥ 8

(मघा नक्षत्र देवतायै पितृभ्यो नमः)

9.नक्षत्रं – पूर्वफल्गुनी

गवां पतिः फल्गुनी-नामसि त्वं । तदर्यमन् वरुण मित्र चारु ।
तंत्वा वयं सनितारं सनीनां । जीवा जीवन्तमुप सम्विशेम ।
येनेमा विश्वा भुवनानि सज्जिता । यस्य देवा अनुसंय्यन्ति चेतः ।
अर्यमा राजाऽजरस्तु विष्मान् । फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति ॥

अर्यम्णे स्वाहा फल्गुनीभ्यां स्वाहा ।

पशुभ्य स्स्वाहा ॥ 9

(पूर्वफल्गुनी नक्षत्र देवतायै अर्यम्णे नमः)

10.नक्षत्रं – उत्तर फल्गुनी

श्रेष्ठो देवानां भगवो भगासि । तत्त्वा विदुः फल्गुनी-स्तस्य वित्तात् ।
अस्मभ्यं-क्षत्रमजरं सुवीर्यं । गोमदश्च-वदुपसन्नु-देह ।
भगोह दाता भग इत्प्रदाता । भगो देवीः फल्गुनी-राविवेश ।
भगस्येत्तं प्रसवं गमेम । यत्र देवै-स्सधमादं मदेम । ॥

भगाय स्वाहा फल्गुनीभ्यां स्वाहा ।

श्रैष्ठयाय स्वाहा ॥ 10

(उत्तरफल्गुनी नक्षत्र देवतायै भगाय नमः)

11. नक्षत्रं – हस्तः

आ॒या॒तु दे॒व-स्स॒वि॒तो प॒या॒तु । हि॒र॒ण्य॒येन॑ सु॒वृ॒ता र॒थेन॑ ।
व॒हन॒ हस्त॑ सु॒भ॒गं वि॒घ्नना॑प॒सं । प्र॒यच्छ॑न्तं प॒पु॒रिं पु॒ण्य॒मच्छ॑ ।
हस्तः॑ प्र॒यच्छ॑ त्व॒मृतं॑ व॒सीयः॑ । दक्षि॑णेन प्र॒तिगृ॑ष्णीम ए॒नत् ।
दा॒ता॒र-म॒द्य स॒वि॒ता वि॒देय॑ । यो नो॑ ह॒स्ताय॑ प्र॒सु॒वाति॑ य॒ज्ञं ॥

स॒वि॒त्रे स्वा॒हा ह॒स्ताय॑ । स्वा॒हा द॒दते॑ स्वा॒हा पृ॒णते॑ ।

स्वा॒हा प्र॒यच्छ॑ते स्वा॒हा प्र॒तिगृ॑ष्णते स्वा॒हा ॥

(हस्त नक्षत्र देवतायै सवित्रे नमः) 11

12. नक्षत्रं – चित्रा

त्व॒ष्टा नक्ष॑त्र-म॒भ्येति॑ चि॒त्रां । सु॒भ॒ग् स॒सं-यु॒वति॑ रोच॒मानां॑ ।
नि॒वेश॑यन्न-मृ॒तान् म॒र्त्याश्च॑ । रू॒पाणि॑ पि॒शन् भु॒वनानि॑ वि॒श्वा ॥
तन्न॑स्त्व॒ष्टा तदु॑ चि॒त्रा वि॒चष्टां॑ । तन्नक्ष॑त्रं भू॒रि॒दा अ॒स्तु म॒ह्यं ॥
तन्नः॑ प्र॒जां वी॒र॒वती॑ स॒नोतु॑ । गो॒भिर्नो॑ अ॒श्वै-स्स॒मन॑क्तु य॒ज्ञं ॥

त्व॒ष्ट्रे स्वा॒हा चि॒त्रायै॑ स्वा॒हा ॥

चै॒त्राय॑ स्वा॒हा प्र॒जायै॑ स्वा॒हा ॥ 12

(चित्रा नक्षत्र देवतायै त्वष्ट्रे नमः)

13.नक्षत्रं – स्वाती

वा॒युर् नक्ष॑त्र-म॒भ्येति॑ नि॒ष्ट्यां॑ । ति॒ग्मशृ॑ंगो वृष॒भो रो॑रुवाणः ।
 स॒मी॒रयन्॑ भुव॒ना मा॑तरिश्वा । अप॒ द्वेषा॑सि नुद॒ताम॑रातीः ।
 तन्नो॑ वा॒यस्तदु॑ नि॒ष्ट्या श्रृ॑णोतु । तन्नक्ष॑त्रं भू॒रिदा॑ अस्तु॒ मह्यं॑ ।
 तन्नो॑ दे॒वासो॒ अनु॑ जानन्तु॒ कामं॑ । यथा॒ तरे॑म दु॒रितानि॑ वि॒श्वा ॥
 वा॒यवे॑ स्वाहा नि॒ष्ट्यायै॑ स्वाहा ।
 का॒मचा॑राय स्वाहा ऽभिजि॑त्यै स्वाहा ॥ 13

(स्वाती नक्षत्र देवतायै वायवे नमः)

14.नक्षत्रं – विशाखा

दूर-म॒स्मच्छ॑त्रवो यन्तु॒ भी॒ताः । तदिन्द्रा॑ग्नी कृ॒णुतां॑ तद् वि॒शाखे॑ ।
 तन्नो॑ दे॒वा अनु॑मदन्तु॒ यज्ञं॑ । प॒श्चात् पु॒रस्ता॑-दभय॒न्नो अस्तु॑ ।
 नक्ष॑त्राणा-मधि॒पत्नी॑ वि॒शाखे॑ । श्रेष्ठा॑-विन्द्रा॒ग्नी भुव॑नस्य गो॒पौ ।
 विषू॑च-श्शत्रू॒नप॑बाधमानौ । अपक्षु॑ध-न्नुद॒ताम॑रातिं ॥
 इन्द्रा॑ग्निभ्या॒ स्वाहा॑ वि॒शाखा॑भ्या॒ स्वाहा॑ ।
 श्रैष्ठ्या॑य स्वाहा ऽभिजि॑त्यै स्वाहा ॥ 14

(विशाखा नक्षत्र देवतायै इन्द्राग्निभ्यां नमः)

15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।
 तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।
 पृथ्वी सुवर्चा युवति-स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा-च्छोभमाना ।
 आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा । उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥

पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 15

(पौर्णमास्यै नमः)

16. नक्षत्रं - अनूराधा

ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
 अनूराधान् हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः ।
 चित्रं-नक्षत्र-मुदगात् पुरस्तात् । अनूराधास इति यद् वदन्ति ।
 तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥

मित्राय स्वाहा-ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा ।

मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 16

(अनूराधा नक्षत्र देवतायै मित्राय नमः)

17. नक्षत्रं - ज्येष्ठा

इन्द्रो ज्येष्ठा मनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्र तूर्ये ततार ।
 तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं ।

पु॒र॒न्द॒राय॑ वृ॒ष॒भाय॑ धृ॒ष्ण॒वे । अ॒षाढा॑य॒ सह॒मा॒नाय॑ मी॒ढु॒षे ।
इन्द्रा॑य॒ ज्येष्ठा॑ मधु॒म॒द्ब॒हाना॑ । उ॒रुं कृ॑णोतु॒ यज॑मा॒नाय॑ लो॒कं ॥

इन्द्रा॑य॒ स्वाहा॑ ज्येष्ठा॑यै॒ स्वाहा॑ ।

ज्यैष्ठा॑य॒ स्वाहा॑-ऽभि॒जित्यै॒ स्वाहा॑ ॥

(ज्येष्ठा नक्षत्र देवतायै इन्द्राय नमः) 17

18. नक्षत्रं – मूलं

मूलं॑ प्र॒जां वी॒र॒वतीं॑ वि॒देय॑ । प॒रा॒च्येतु॑ निर्ऋ॒तिः प॒रा॒चा ।
गो॒भिर् नक्ष॑त्रं प॒शुभि॑-स्स॒म॒क्तं । अ॒हर् भू॒याद् यज॑मा॒नाय॑ म॒ह्यं ।
अ॒हर्नो॑ अ॒द्य सु॒विते॑ द॒धातु॑ । मूलं॑ नक्ष॒त्रमि॒ति यद् वद॑न्ति ।
प॒रा॒चीं वा॒चा निर्ऋ॒तिं नु॒दामि॑ । शि॒वं प्र॒जायै॑ शि॒वम॑स्तु॒ म॒ह्यं ॥

प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ मू॒लाय॑ स्वाहा॑ ।

प्र॒जायै॒ स्वाहा॑ ॥

(मूला नक्षत्र देवतायै प्रजापतये नमः) 18

19. नक्षत्रं – पूर्वाषाढा

या दि॒व्या आ॒पः प॒यसा॑ सं॒ब॒भूवुः॑ । या अ॒न्त॒रि॒क्ष उ॒त पा॒र्त्थि॒वीर्याः॑ ।
यासा॑म॒षाढा॑ अ॒नु॒यन्ति॑ का॒मं । ता न॑ आ॒पः श॒ऽस्यो॒ना भ॑वन्तु ।
याश्च॑ कू॒प्या याश्च॑ ना॒द्या-स्स॒मु॒द्रि॒याः । याश्च॑ वै॒श॒न्तीरु॒त प्रा॑स॒चीर्याः॑ ।
यासा॑म॒षाढा॑ मधु॒ भक्ष॑यन्ति । ता न॑ आ॒पः श॒ऽस्यो॒ना भ॑वन्तु ॥

अ॒द्भ्य॒ स्स्वा॒हा ऽषा॒ढाभ्य॒ स्स्वा॒हा ।

स॒मु॒द्राय॒ स्वा॒हा का॒माय॒ स्वा॒हा ।

अ॒भि॒जि॒त्यै स्वा॒हा ॥ 19

(पूर्वाषाढा नक्षत्रं देवतायै अद्भ्यो नमः)

20. नक्षत्रं – उत्तराषाढा

तन्नो॑ वि॒श्वे उप॑ शृण्वन्तु दे॒वाः । तद॑षाढा अ॒भि स॒म्य॑न्तु य॒ज्ञं ।

तन्नक्ष॑त्रं प्रथ॒तां प॒शुभ्यः॑ । कृ॒षिर् वृ॒ष्टिर् यज॑मानाय कल्प॒तां ।

शु॒भ्राः क॒न्या यु॒वतय॑-स्सुपे॒शसः॑ । क॒र्मकृ॑त-स्सु॒कृतो॑ वी॒र्या॑वतीः ।

वि॒श्वान् दे॒वान् ह॒विषा॑ वर्द्धय॒न्तीः ।

अ॒षाढाः का॒म मु॒पया॑न्तु य॒ज्ञं ॥

वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्य॒ स्स्वा॒हा ऽषा॒ढाभ्य॒ स्स्वा॒हा ।

अ॒न॒प॒ज॒य्याय॒ स्वा॒हा जि॒त्यै स्वा॒हा ॥ 20

(उत्तराषाढा नक्षत्रं देवतायै विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः)

21. नक्षत्रं – अभिजिद

यस्मिन्॑ ब्र॒ह्माऽभ्य॑जय॒थ् सर्व॑मेतत् । अ॒मुञ्च॑ लो॒क मि॒दमू॑च॒ सर्वं॑ ।

तन्नो॑ नक्ष॒त्र-म॒भिजि॑द् वि॒जित्य॑ । श्रि॒यं द॒धात्व॑हणीय॒मानं॑ ।

उ॒भौ लो॒कौ ब्र॒ह्मणा॑ स॒ञ्जिते॑मौ । तन्नो॑ नक्ष॒त्र-म॒भिजि॑द् वि॒चष्टां॑ ।

तस्मिन्॑ व॒यं पृ॒तना॑ स्सं॒जये॑म । तन्नो॑ दे॒वासो॑ अ॒नुजा॑नन्तु॒ कामं॑ ॥

ब्रह्म॑णे स्वाहा॑ ऽभिजि॑ते स्वाहा॑ ॥

ब्रह्म॑लोकाय॑ स्वाहा॑ ऽभिजि॑त्यै स्वाहा॑ ॥ 21

(अभिजित् नक्षत्र देवतायै ब्रह्मणे नमः)

22.नक्षत्रं – श्रवणं

शृ॒ण्वन्ति॑ श्रो॒णा-म॒मृत॑स्य गो॒पां । पु॒ण्याम॑स्या उप॒शृ॒णोमि॑ वाचं॑ ॥

म॒हीं दे॒वीं वि॒ष्णुप॑त्नी म॒जूर्या॑ । प्र॒तीची॑ मेना॒ ह॒विषा॑ यजामः ।

त्रेधा॑ वि॒ष्णु-रुरु॑गायो विच॒क्रमे॑ । म॒हीं दि॒वं पृ॒थि॒वी-म॒न्तरि॑क्षं ।

तच्छ्रो॑णैति॒ श्रव॑-इच्छ॒माना॑ ।

पु॒ण्यं॑ श्लो॒कं य॑ज॒मानाय॑ कृ॒ण्वती॑ ॥

वि॒ष्णवे॑ स्वाहा॑ श्रो॒णायै॑ स्वाहा॑ ॥

श्लो॒काय॑ स्वाहा॑ श्रु॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥ 22

(श्रवण नक्षत्र देवतायै विष्णवे नमः)

23.नक्षत्रं – श्रविष्ठा

अ॒ष्टौ दे॒वा वस॑वस्सो॒म्यासः॑ । चत॑स्रो दे॒वी रज॑राः श्रवि॒ष्ठाः ।

ते य॒ज्ञं पा॑न्तु रज॑सः पर॒स्तात् । स॒म्व॑त्सरी॒ण-म॒मृत॑ स्व॒स्ति ।

य॒ज्ञं नः॑ पा॑न्तु वस॑वः पु॒रस्ता॑त् । दक्षि॑णतो-ऽभि॒यन्तु॑ श्रवि॒ष्ठाः ।

पु॒ण्यन्न॑क्षत्रम॒भि स॒म्वि॑शाम । मा नो॒ अरा॑ति-र॒घश॑ सागन् ॥

वसु॑भ्य॒ स्स्वाहा॑ श्रवि॑ष्ठाभ्य॒ स्स्वाहा॑ ।

अ॒ग्राय॒ स्वाहा॑ प॒रीत्यै॑ स्वाहा॑ ॥ 23

(श्रविष्ठा नक्षत्र देवतायै वसुभ्यो नमः)

24. नक्षत्रं – शतभिषक्

क्ष॒त्रस्य॑ रा॒जा वरु॑णोऽधि॒राजः॑ । नक्ष॑त्राणां॒ शत॑भिषग् वसि॒ष्ठः ।
तौ दे॒वेभ्यः॑ कृ॒णुतो॑ दी॒र्घमायुः॑ । श॒तं सह॑स्रा भेष॒जानि॑ ध॒त्तः ।
य॒ज्ञन्नो॑ रा॒जा वरु॑ण उप॒यातु॑ । तन्नो॑ वि॒श्वे अ॒भिस॑म्यन्तु दे॒वाः ।
तन्नो॑ नक्ष॑त्रं॒ शत॑भिषग् जुषा॒णं । दी॒र्घमायुः॑ प्र॒तिर॑द् भेष॒जानि॑ ॥
वरु॑णाय॒ स्वाहा॑ श॒तभिष॑जे स्वाहा॑ ।

भेष॑जेभ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥ 24

(शतभिषक् नक्षत्र देवतायै वरुणाय नमः)

25. नक्षत्रं – पूर्वप्रोष्ठपदा

अ॒ज एक॑पा-दु॒दगा॑त् पु॒रस्ता॑त् । वि॒श्वा भू॑तानि॒ प्रति॑ मोद॒मानः॑ ।
तस्य॑ दे॒वाः प्र॒स॒वं य॑न्ति॒ सर्वे॑ ॥ प्रो॒ष्ठप॑दासो अ॒मृत॑स्य गो॒पाः ।
वि॒भ्राज॑मान-स्स॒मिधान॑ उ॒ग्रः । आ॒न्तरि॑क्ष-म॒रुह॑द-ग॒न्धां ।
तं सूर्य॑ दे॒व-म॒जमे॑कपादं । प्रो॒ष्ठप॑दासो अ॒नुय॑न्ति॒ सर्वे॑ ॥
अ॒जायै॑कपदे॒ स्वाहा॑ प्रो॒ष्ठप॑देभ्य॒ स्स्वाहा॑ ।

ते॒जसे॒ स्वाहा॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ स्वाहा॑ ॥ 25

(पूर्वप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अजाय एकपदे नमः)

26.नक्षत्रं – उत्तरप्रोष्ठपदा

अहि॑ बु॒दि॒ध्नयः॑ प्रथ॒मान॑ एति । श्रेष्ठो॑ दे॒वाना॑मु॒त मा॑नु॒षाणां॑ ।
तं ब्रा॒ह्म॒णा-स्सो॑म॒पा-स्सो॑म्यासः । प्रो॒ष्ठप॒दासो॑ अ॒भिर॑क्षन्ति॒ सर्वे॑ ॥
चत्वार॑ एक॒मभि॑ कर्म॒ देवाः॑ । प्रो॒ष्ठप॒दास॑ इति॒ यान् व॑दन्ति ।
ते बु॒द्धनि॑यं परि॒षद्य॑ स्तु॒वन्तः॑ । अहि॑ रक्षन्ति॒ नम॑सोप॒सद्य॑ ॥

अ॒हये॑ बु॒ध्नि॒याय॑ स्वाहा॑ प्रो॒ष्ठप॒देभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

पति॑ष्ठायै स्वाहा॑ ॥ 26

(उत्तरप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अहये बुध्नियाय नमः)

27.नक्षत्रं – रेवती

पू॒षा रे॒वत्य॑न्वेति॒ पन्थां॑ ॥ पु॒ष्टि॒पती॑ प॒शुपा॑ वाज॒बस्त्यौ॑ ।
इ॒मानि॑ ह॒व्या प्र॑यता जुषाणा । सु॒गैर्नो॑ या॒नैरु॑पयातां य॒ज्ञं ।
क्षु॒द्रान् प॒शून् र॑क्षतु रेवती नः । गा॒वो नो॑ अश्वा॒न् अ॒न्वे॒तु पू॒षा ।
अ॒न्न॒न् र॑क्षन्तौ बहु॒धा वि॑रूपं । वाज॑ स॒नुतां॑ य॒जमा॑नाय य॒ज्ञं ॥

पू॒ष्णे स्वाहा॑ रे॒वत्यै॑ स्वाहा॑ ॥

प॒शुभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥ 27

(रेवती नक्षत्र देवतायै पूष्णे नमः)

28 नक्षत्रं – अश्विनी

तद॒श्विना॑-व॒श्वयु॑जोपयातां । शु॒भङ्ग॑मिष्टौ सु॒यमे॑भिरश्वैः ॥
 स्व॒न्नक्ष॑त्रं ह॒विषा॑ यजन्तौ । म॒ध्वा संपृ॑क्तौ यजु॒षा स॑म॒क्तौ ।
 यौ दे॒वानां॑ भिष॒जौ ह॒व्यवा॑हौ । वि॒श्वस्य॑ दू॒ता-व॑मृतस्य गो॒पौ ।
 तौ नक्ष॑त्रं-जुजुषा॒णो-प॑यातां । नमोऽश्वि॑भ्यां कृ॒णुमो-ऽश्व॑युग्भ्यां ॥

अ॒श्विभ्या॑ स्वाहा ऽश्व॑युग्भ्या॑ स्वाहा ॥

श्रो॒त्राय॑ स्वाहा श्रु॒त्यै स्वाहा ॥ 28

(अश्विनी नक्षत्र देवतायै अश्विभ्यां नमः)

29. नक्षत्रं – अपभरणी

अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ । तद् य॒मो रा॒जा भ॑गवान् वि॒चष्टां॑ ।
 लो॒कस्य॑ रा॒जा म॒हतो॑ म॒हान् हि॑ । सु॒गन्तः॑ पन्थाम॒भयं॑ कृ॒णोतु॑ ।
 यस्मिन्॑ नक्ष॒त्रे य॒म ए॒ति रा॒जा ॥ यस्मिन्ने॑न-म॒भ्यर्षि॑चन्त दे॒वाः ।
 तद॒स्य चि॒त्रं ह॒विषा॑ य॒जाम॑ । अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ ॥

य॒माय॑ स्वाहा ऽप॒भर॑णीभ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥

रा॒ज्याय॑ स्वाहा ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा ॥ 29

(अपभरणी नक्षत्र देवतायै यमाय नमः)

30. अमावासि

नि॒वेश॑नी॒ स॒ङ्ग॑मनी॒ वसू॑नां॒ वि॒श्वा॑ रू॒पाणि॑ वसू॒न्या-वे॒शय॑न्ती ।
 स॒ह॒स्र॒पोष॑ सु॒भगा॑ ररा॒णा सा॒ न आ॒गन् वर्च॑सा॒ सम्॑वि॒दाना॑ ।
 यत्ते॑ दे॒वा अ॒दधु॑र् भा॒गधे॒य-म॑मा॒वास्ये॑ सम्॒वस॑न्तो म॒हित्वा॑ ।
 सा नो॑ य॒ज्ञं पि॑पृ॒हि वि॒श्ववा॑रे रयि॒न्नो धे॑हि सु॒भगे॑ सु॒वीरं॑ ॥
 अ॒म॒वा॒स्यायै॑ स्वा॒हा का॒माय॑ स्वा॒हा ऽग॑त्यै स्वा॒हा ॥ 30
 (अमावास्यै नमः)

31. चन्द्रमा

न॒वो न॒वो भ॑वति जा॒यमा॑नोऽ॒ह्नां के॒तु-रु॒षसा॑ मे॒त्यग्रे॑ ।
 भा॒गं दे॒वेभ्यो॑ वि॒दधा॑त्यायन् प्र॒चन्द्र॑मा॒स्तिरि॑ति दी॒र्घमा॑युः ।
 यमा॑दित्या अ॒शुमा॑प्याययन्ति यम॒क्षित॑-म॒क्षित॑यः पि॒बन्ति॑ ।
 तेन॑ नो रा॒जा वरु॑णो बृ॒हस्प॑ति रा॒प्याय॑यन्तु भु॒वन॑स्य गो॒पाः ॥
 च॒न्द्रम॑से स्वा॒हा प्र॒तीदृ॑श्यायै स्वा॒हा ।
 अ॒हो॒रा॒त्रेभ्य॑ स्स्वा॒हा-ऽर्द्ध॑मा॒सेभ्य॑ स्स्वा॒हा ।
 मा॒सेभ्य॑ स्स्वा॒हर्तु॑भ्य॑ स्स्वा॒हा । सं॒वँ॒त्सरा॑य स्वा॒हा ॥ 31
 (चन्द्रमसे नमः)

32. अहो रात्र

ये वि॒रूपे॑ सम॒नसा॑ सम्॒व्यय॑न्ती । सम॒नं तन्तुं॑ परि॒ता-त॑नाते ॥
 वि॒भू प्र॒भू अनु॒भू वि॒श्वतो॑ हुवे । ते नो नक्ष॑त्रे हव॒माग॑मेतं ।
 वयं दे॒वी ब्र॒ह्मणा॑ सम्॒विदा॑नाः । सु॒रत्ना॑सो दे॒ववी॑तिं द॒धानाः॑ ।
 अ॒हो॒रा॒त्रे ह॒विषा॑ वर्द्धय॑न्तः । अति॑ पा॒प्मान॑-मति॒मुक्त्या॑ गमेम ॥

अ॒हे स्वा॒हा रा॒त्रियै॑ स्वा॒हा ॥

अति॒मुक्त्यै॑ स्वा॒हा ॥ 32

(अहो रात्राभ्यां नमः)

33. उषा

प्रत्यु॑व दृ॒श्याय॑ती । व्यु॒च्छन्ती॑ दुहि॒ता दि॒वः ।
 अ॒पो म॒ही वृ॑णुते चक्षु॒षा । तमो॑ ज्योति॒ष्-कृ॑णोति सू॒नरी॑ ॥
 उ॒दु स्त्रि॒यास्स॑चते सूर्यः॑ । स चा उ॒द्यन्नक्ष॑त्र मर्चि॒मत् ।
 तवे दु॒षो व्यु॒षि सूर्य॑स्य च । संभ॑क्तेन गमेमहि ॥

उ॒षसे॑ स्वा॒हा व्यु॒ष्ट्यै॑ स्वा॒हा ॥

व्यू॒षुष्यै॑ स्वा॒हा व्यु॒च्छन्त्यै॑ स्वा॒हा ॥

व्यू॒ष्टायै॑ स्वा॒हा ॥ 33 (उषसे नमः)

34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र मर्चिमत् । भानुमत्तेज उच्छरत् ।
 उप यज्ञमिहागमत् । प्रनक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दुं हवामहे ।
 स न स्सविता सुवथ् सनिं । पुष्टिदां वीरवत्तमं ॥
 नक्षत्राय स्वाहोदेष्यते स्वाहा ॥ उद्यते स्वाहो-दिताय स्वाहा ॥
 हरसे स्वाहा भरसे स्वाहा ॥ भ्राजसे स्वाहा तेजसे स्वाहा ॥
 तपसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥ 34 (नक्षत्राय नमः)

35. सूर्यः

उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ॥
 चित्रं देवाना मुदगादनीकं चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।
 आऽप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्ष सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥
 सूर्याय स्वाहा नक्षत्रेभ्य स्स्वाहा ॥
 प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 35 (सूर्याय नमः)

36. अदितिः

अदितिर्न उरुष्य-त्वदितिः शर्म यच्छतु । अदितिः पात्व हसः ।
 महीमूषु मातरं सुव्रताना-मृतस्य पत्नी मवसे हुवेम ।
 तुविक्षत्रा-मजरन्ती मरूची सुशर्माण-मदिति सुप्रणीतिं ॥

अ॒दि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ प्र॒ति॒ष्ठा॒यै॒ स्वा॒हा॒ ॥ 36 (अ॒दि॒त्यै॒ नमः॑)

37. वि॒ष्णुः॑

इ॒दं वि॒ष्णु॒र् वि॒च॒क्र॒मे त्रे॒धा नि॒द॒धे प॒दं । स॒मू॒ढ॒म॒स्य पा॒ञ्च॒ सुरे॑ ।
प्र॒त॒द्वि॒ष्णु॒ स्त॒व॒ते वी॒र्या॑य । मृ॒गो न भी॒मः कु॒च॒रो गि॒रि॒ष्ठाः ।
य॒स्यो॒रु॒षु त्रि॒षु वि॒क्र॒म॒णेषु॑ । अ॒धि॒क्षि॒यन्ति॒ भुव॑ना॒नि वि॒श्वा ॥

वि॒ष्ण॒वे स्वा॒हा॒ य॒ज्ञाय॑ स्वा॒हा॒ ।

प्र॒ति॒ष्ठा॒यै स्वा॒हा॒ ॥ 37 (वि॒ष्ण॒वे नमः॑)

38. अ॒ग्निः॑

अ॒ग्नि॒र् मूर्धा॑ दि॒वः क॒कु॒त्प॒तिः पृ॒थि॒व्या अ॒यं ।
अ॒पा॒ञ्च॒ रेता॑ञ्च॒सि जि॒न्व॒ति ।

भु॒वो य॒ज्ञस्य॑ र॒ज॒सश्च॑ ने॒ता य॒त्रा नि॒यु॒द्धिः स॒च॒से शि॒वा॒भिः ।

दि॒वि मूर्धा॑नं॒ दधि॑षे सु॒व॒र्षां जि॒ह्वा॒म॒ग्ने च॒कृ॑षे ह॒व्य॒वा॒हं ॥

(अ॒ग्नये॑ नमः॑) 38

39. अ॒नु॒म॒ती

अ॒नु॒नोऽ॒द्या॒नु॒म॒ति र्य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्य॒तां ।

अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्य॒वा॒ह॒नो भ॒व॒तां दा॒शु॒षे म॒यः ।

अ॒न्वि॒द॒नु॒म॒ते त्वं म॒न्या॒सै शं॒च नः॑ कृ॒धि ।

क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ण आ॒यू॒षि ता॒रि॒षः ॥ (अ॒नु॒म॒त्यै नमः॑) 39

40. हव्यवाहः (अग्निः)

हव्यवा॑हम॒भि-मा॒ति॒षा॒हं॑ । र॒क्षो॒ह॒णं॑ पृ॒त॒ना॒सु जि॒ष्णुं॑ ।
 ज्यो॒ति॒ष्मन्तं॑ दी॒द्य॒तं॑ पु॒र॒न्धिं॑ । अ॒ग्नि॒ऽस्वि॒ष्ट कृ॒त॒मा हु॒वेम॑ ।
 स्वि॒ष्ट म॒ग्ने अ॒भित॑त् पृ॒णाहि॑ । वि॒श्वा दे॒व पृ॒त॒ना अ॒भिष्य॑ ।
 उ॒रु॒न्नः प॒न्थां॑ प्र॒दि॒शन् वि॒भाहि॑ ।
 ज्यो॒ति॒ष्मद्धे॒ह्य ज॒र॒न्न आ॒युः॑ ॥ (अ॒ग्नये॑ नमः) 40

नक्षत्रदेवताभ्यो नमः

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑